

სს „იშბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

*2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორული დასკვნა3

ფინანსური ანგარიშგება

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 5
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 6
 საკუთარი კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება..... 7
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 8

ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული და მასში შემავალი განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა 9
 2. მომზადების საფუძველი..... 10
 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები 11
 4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები..... 22
 5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი..... 25
 6. წმინდა საკომისიო შემოსავალი 25
 7. საკრედიტო ზარალის ხარჯი ფინანსურ აქტივებზე..... 25
 8. პერსონალის ხარჯები 26
 9. სხვა ხარჯები 26
 10. დაბეგვრა 27
 11. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები 28
 12. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 29
 13. ვალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში 29
 14. მომხმარებელზე გაცემული სესხები 30
 15. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 41
 16. ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება 42
 17. სხვა აქტივები და ვალდებულებები..... 43
 18. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე 43
 19. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე 44
 20. სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი 44
 21. კაპიტალის მართვა 45
 22. რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი 47
 23. საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები..... 68
 24. პირობითი ვალდებულებები 68
 25. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან 70
 26. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება 71
 27. ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა საზომი ერთეულებით 74
 28. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები 75

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „იშბანკი საქართველოს“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „იშბანკი საქართველოს“ (შემდგომში კომპანია) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები აღწერილია ჩვენი დასკვნის - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ ნაწილში.

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ ბანკისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს 'პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის' (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად რომელიც შესაბამისია ჩვენს ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან საქართველოში და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ბანკის 2020 წლის ხელმძღვანელის ანგარიშში წარმოდგენილ ინფორმაციას, მაგრამ არ შეიცავს ფინანსურ ანგარიშგებას და ჩვენს აუდიტორულ დასკვნას. ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას. ბანკის 2020 წლის ხელმძღვანელის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნას ამ აუდიტის დასკვნის გაცემის შემდეგ თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაში არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არ გამოვთქვამთ რაიმე სახის დამადასტურებელ დასკვნას ჩვენს ანგარიშში ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის შესახებ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა ზემოთ მითითებული სხვა ინფორმაციის გაცნობა და იმის განსაზღვრა, ეს სხვა ინფორმაცია ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან სათანადო მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან არსებითად შეუსაბამო არის თუ არა, ან სხვაგვარად არსებით უზუსტობას შეიცავს თუ არა. თუ სხვა ინფორმაციასთან ჩვენს მიერ ჩატარებული სამუშაოებიდან გამომდინარე, დავასკვნით რომ არსებობს ასრებითი უზუსტობები სხვა ინფორმაციასთან მიმართებით, ჩვენ მოგვეთხოვება ამ ფაქტის აღნიშვნა.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და ობიექტურ წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესზე ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური ანგარიშები მთლიანად თავისუფალია უნებლიე თუ განზრახ დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან და გავცეთ აუდიტის დასკვნა, სადაც მოცემულია ჩვენი მოსაზრება. გონივრული მტკიცებულება არის მტკიცებულების მაღალი დონე, მაგრამ არ არის გარანტია, რომ ISA-ს შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის აღმოაჩენს არსებით ცდომილებას, ასეთის არსებობის დროს.

ცდომილება შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის გამო და მიიჩნევა არსებითად, თუკი მოსალოდნელია, რომ ერთობლივად ან ცალკე-ცალკე, გავლენა იქონიონ მომხმარებელთა მიერ აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე.

როგორც ISA-ს თანახმად ჩატარებული აუდიტი, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიონალურ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიონალურ სკეპტიციზმს აუდიტის განმავლობაში. ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების განზრახ ან უნებლიეთ დაშვებული არსებითი ცდომილების რისკებს, აღნიშნული რისკების საპასუხოდ შევიმუშავებთ და ვასრულებთ აუდიტის პროცედურებს და მოვპოვებთ ჩვენი მოსაზრების გასამყარებლად საკმარის საფუძველსა და შესაბამის აუდიტის მტკიცებულებას. თაღლითობისგან წარმოშობილი არსებითი ცდომილების ვერ-აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომის შედეგად წარმოშობილი არსებითი ცდომილებისა, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, მცდარ ინფორმაციას ან შიდა კონტროლის უარყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებებისთვის სათანადო აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ მენეჯმენტის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას;
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, ჩვენ გვევალება აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, ჩვენი დასკვნა შეცვალეთ თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები არაადეკვატურია. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორული ანგარიშის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით კომპანია შეიძლება უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, გამჟღავნებულ ინფორმაციას და იმას, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების ობიექტურ წარდგენას;

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

სოფიკო ღუდუშაური, გარიგების პარტნიორი (SARAS-A-835962)

შპს „ნექსია თიეი“ (SARAS-F-550338)

2021 წლის 22 მარტი

თბილისი, საქართველო

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესზე ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური ანგარიშგები მთლიანად თავისუფალია უნებლიე თუ განზრახ დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან და გაცვეთ აუდიტის დასკვნა, სადაც მოცემულია ჩვენი მოსაზრება. გონივრული მტკიცებულება არის მტკიცებულების მაღალი დონე, მაგრამ არ არის გარანტია, რომ ISA-ს შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის აღმოაჩენს არსებით ცდომილებას, ასეთის არსებობის დროს.

ცდომილება შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის გამო და მიიჩნევა არსებითად, თუკი მოსალოდნელია, რომ ერთობლივად ან ცალკე-ცალკე, გავლენა იქონიონ მომხმარებელთა მიერ აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

როგორც ISA-ს თანახმად ჩატარებული აუდიტი, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიონალურ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიონალურ სკეპტიციზმს აუდიტის განმავლობაში. ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების განზრახ ან უნებლიეთ დაშვებული არსებითი ცდომილების რისკებს, აღნიშნული რისკების საპასუხოდ შევიძლევათ და ვასრულებთ აუდიტის პროცედურებს და მოვიპოვებთ ჩვენი მოსაზრების გასამყარებლად საკმარის საფუძველსა და შესაბამის აუდიტის მტკიცებულებას. თაღლითობისგან წარმოშობილი არსებითი ცდომილების ვერ-აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომის შედეგად წარმოშობილი არსებითი ცდომილებისა, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, მცდარ ინფორმაციას ან შიდა კონტროლის უარყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავეგმოდოთ კონკრეტული გარემოებებისთვის სათანადო აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ მენეჯმენტის მიერ გამოყენებული საადრიცხო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრული საადრიცხო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას;
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვეველობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, ჩვენ გვევალება აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, ჩვენი დასკვნა შეცვალაოთ თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები არაადეკვატურია. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორული ანგარიშის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით კომპანია შეიძლება უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, გამჟღავნებულ ინფორმაციას და იმას, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების ობიექტურ წარდგენას;

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

სოფიკო ლუღუშაური, გარიგების პარტნიორი (SARAS-A-835962)

შპს „ნექსია თიბი“ (SARAS-F-550338)

2021 წლის 22 მარტი

თბილისი, საქართველო

Closer to you

სს „იშბანკი საქართველო“
 მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

	შენიშვნები	2020	2019	2018
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გაანგარიშებული: საპროცენტო შემოსავალი		19,388	17,003	14,672
საპროცენტო ხარჯი		(4,203)	(4,542)	(6,284)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	5	15,185	12,461	8,388
შემოსავლები გასამრჯელოებიდან და საკომისიოებიდან		2,846	2,559	1,457
ხარჯები გასამრჯელოებიდან და საკომისიოებიდან		(1,055)	(1,149)	(1,366)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	6	1,791	1,410	91
შემოსავალი დილინგური ოპერაციებიდან		752	801	706
გადაფასებიდან მიღებული საკურსო მოგება		75	97	1,042
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა მოგება		827	898	1,748
საოპერაციო შემოსავალი		17,803	14,769	10,227
საკრედიტო (ზარალი) / ზარალის შემობრუნება	7	(254)	(210)	443
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის /ზარალის შემობრუნების შემდეგ		17,549	14,559	10,670
პერსონალის ხარჯი	8	(4,850)	(4,555)	(4,635)
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	9	(2,646)	(2,548)	(2,808)
მოგება დაბეგვრამდე		10,053	7,456	3,227
მოგების გადასახადის ხარჯი	10	(378)	(1,394)	(677)
წლის მოგება		9,675	6,062	2,550
არარეალიზირებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან წმინდა ცვლილება იმ სავალო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში, რომელიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.		608	(282)	(621)
მოგების გადასახადის ეფექტი სხვა სრულ შემოსავალზე	10	(91)	42	94
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი, რომელიც კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების შემდეგ რეკლასიფიცირდება მოგებად ან ზარალად:		517	(240)	(527)
წლის სხვა სრული შემოსავალი, წმინდა წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		10,192	5,822	2,023

5-75 გვერდებზე მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა 2021 წლის 22 მარტი და მისი სახელით ხელი მოეწერა შემდეგი პირების მიერ:

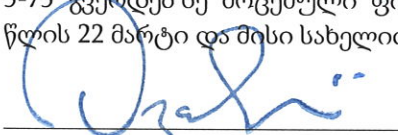
ოზან გური
 გენერალური დირექტორი

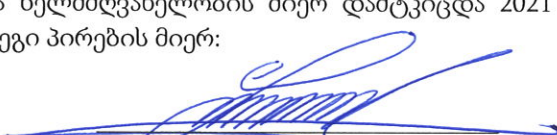
უჩა სარალიძე
 ფინანსური დირექტორი

სს „იშბანკი საქართველო“
 მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

	შენიშვნები	2020	2019	2018
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გაანგარიშებული: საპროცენტო შემოსავალი		19,388	17,003	14,672
საპროცენტო ხარჯი		(4,203)	(4,542)	(6,284)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	5	15,185	12,461	8,388
შემოსავლები გასამრჯელოებიდან და საკომისიოებიდან ხარჯები გასამრჯელოებიდან და საკომისიოებიდან		2,846	2,559	1,457
		(1,055)	(1,149)	(1,366)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	6	1,791	1,410	91
შემოსავალი დილინგური ოპერაციებიდან		752	801	706
გადაფასებიდან მიღებული საკურსო მოგება		75	97	1,042
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა მოგება		827	898	1,748
საოპერაციო შემოსავალი		17,803	14,769	10,227
საკრედიტო (ზარალი) / ზარალის შემობრუნება	7	(254)	(210)	443
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის / ზარალის შემობრუნების შემდეგ		17,549	14,559	10,670
პერსონალის ხარჯი	8	(4,850)	(4,555)	(4,635)
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	9	(2,646)	(2,548)	(2,808)
მოგება დაბეგვრამდე		10,053	7,456	3,227
მოგების გადასახადის ხარჯი	10	(378)	(1,394)	(677)
წლის მოგება		9,675	6,062	2,550
არარეალიზირებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან წმინდა ცვლილება იმ სავალო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში, რომელიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.		608	(282)	(621)
მოგების გადასახადის ეფექტი სხვა სრულ შემოსავალზე	10	(91)	42	94
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი, რომელიც კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების შემდეგ რეკლასიფიცირდება მოგებად ან ზარალად:		517	(240)	(527)
წლის სხვა სრული შემოსავალი, წმინდა		10,192	5,822	2,023
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		10,192	5,822	2,023

5-75 გვერდებზე მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა 2021 წლის 22 მარტი და მისი სახელით ხელი მოეწერა შემდეგი პირობის მიერ:

 ოზან გური
 გენერალური დირექტორი

 უკა სარალიძე
 ფინანსური დირექტორი

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

	შენიშვნები	2020	2019	2018
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	11	32,485	57,013	38,031
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	12	9,190	1,627	5,155
სავალდებულო რეზერვები				
საქართველოს ეროვნულ ბანკში	13	36,217	24,609	26,567
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	14	236,955	155,420	156,471
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	15	18,038	33,704	25,461
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური				
აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება	16	2,354	2,541	984
სხვა აქტივები	17	4,749	812	11,257
სულ აქტივები		339,988	275,726	263,926
ვალდებულებები				
ვალდებულებები ბანკების წინაშე	18	136,521	133,656	106,509
ვალდებულებები მომხმარებლის წინაშე	19	75,820	36,862	38,352
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული				
ვალი	20	29,188	15,674	31,916
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	10	1,264	1,013	649
სხვა ვალდებულებები	17	2,982	4,499	8,300
სულ ვალდებულებები		245,775	191,704	185,726
საკუთარი კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი	21	69,162	69,162	69,162
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი				
საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე		(127)	(644)	(404)
გაუნაწილებელი მოგება		25,178	15,504	9,442
სულ საკუთარი კაპიტალი		94,213	84,022	78,200
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		339,988	275,726	263,926

9-75 გვერდებზე მოცემული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „იშბანკი საქართველო“
 საკუთარი კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

შენიშვნები	საწესდებო კაპიტალი	რეალური ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე	გაუნაწილებელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	30,000	123	6,892	37,015
წლის მოგება	-	-	2,550	2,550
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	(527)	-	(527)
მთლიანი სხვა სრული შემოსავალი	-	(527)	2,550	2,023
საწესდებო კაპიტალის ზრდა				
21	39,162	-	-	39,162
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,162	(404)	9,442	78,200
წლის მოგება	-	-	6,062	6,062
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	(240)	-	(240)
მთლიანი წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	(240)	6,062	5,822
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,162	(644)	15,504	84,022
წლის მოგება	-	-	9,674	9,674
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	517	-	517
სულ წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	517	9,674	10,191
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,162	(127)	25,178	94,213

9-75 გვერდებზე მოცემული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

	შენიშვნები	2020	2019	2018
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან				
მოგება დაბეგრამდე		10,053	7,456	3,227
<i>კორექტირებები:</i>				
ცვეთა და ამორტიზაცია	16	1,269	1,286	805
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით				
გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	5	(19,388)	(17,003)	(14,672)
საპროცენტო ხარჯი	5	4,203	4,542	6,284
გაუფასურების ზარალი	7	254	210	(446)
საკურსო სხვაობით მიღებული წმინდა შემოსავალი		(827)	(898)	(1,748)
ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში		(4,436)	(4,407)	(6,550)
საქართველოს ეროვნულ ბანკში სავალდებულო რეზერვების შემცირება		(3,554)	4,033	2,895
ბანკების მიმართ მოთხოვნების შემცირება / (ზრდა)		(1,886)	3,802	(3,117)
კლიენტებზე გაცემული სესხების შემცირება / (ზრდა)		(57,999)	7,441	(3,281)
სხვა აქტივების შემცირება / (ზრდა)		(3,846)	10,674	(8,535)
ბანკებიდან მიღებული ანაზღაურებისა და ნაშთების ზრდა / (შემცირება)		(26,919)	21,209	47,442
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშების და ანაზღაურების (შემცირება) / ზრდა		33,612	(3,280)	(31,453)
სხვა ვალდებულებების (შემცირება) / ზრდა		77	(6,720)	5,654
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (გამოყენებული) ფულადი ნაკადები პროცენტისა და მოგების გადასახადი გათვალისწინებამდე		(64,951)	32,752	3,055
მიღებული პროცენტი		18,497	16,652	18,988
გადახდილი პროცენტი		(4,210)	(3,749)	(10,535)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(981)	(317)	(137)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (გამოყენებული) ფულადი ნაკადები		(51,645)	45,338	11,371
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(6,501)	(14,038)	(5,028)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან შემოსულობა		23,997	6,000	4,125
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა	16	(1,082)	(109)	(260)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები		16,414	(8,147)	(1,163)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან				
მიღებული სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	20	16,219	-	26,303
სხვა ნასესხები სახსრებისა და სუბორდინირებული ვალის დაფარვა	20	(4,875)	(17,708)	(20,132)
საიჯარო ვალდებულების ძირი თანხის დაფარვა		(1,003)	(849)	-
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები		10,341	(18,557)	6,171
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა / (შემცირება)		(24,890)	18,634	16,379
სავალუტო კურსისა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		362	348	74
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	11	57,013	38,031	21,578
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	11	32,485	57,013	38,031

9-67 გვერდებზე მოცემული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1 ძირითადი საქმიანობა

(ა) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „იშბანკი საქართველო“ (შემდგომში ბანკი) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას რომელიც იურიდიულ პირად იქნა დარეგისტრირებული საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, 2015 წლის 29 ივნისს. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2015 წლის 1 აგვისტოს მინიჭებული ლიცენზიის (№ 368) შესაბამისად. ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611.

რეორგანიზაციამდე (2015 წლის 1 აგვისტო) ბანკი წარმოადგენდა სს „თურქეთის იშ ბანკის“ ბათუმის ფილიალს, დარეგისტრირებულს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ (ლიცენზია №: 908) როგორც თურქეთში 1924 წელს დაფუძნებული უცხოური ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის“ (შემდგომში „შშობელი ბანკი“ ან „მფლობელი“) ფილიალი.

ბანკი იღებს ანაზრებს მოსახლეობისგან, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და თავის კომერციულ და საცალო კლიენტებს სთავაზობს სხვადასხვა საბანკო მომსახურებას. მისი მთავარი ოფისი თბილისშია განთავსებული და 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ისევე როგორც 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გააჩნია ორი ფილიალი თბილისსა და ბათუმში.

ბანკის ოფიციალური იურიდიული მისამართია: დ. აღმაშენებლის გამზირი 140/ზ, თბილისი, საქართველო.

2020, 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის 100%- იან წილს ფლობდა სს „იშბანკი თურქეთი“.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „იშბანკი თურქეთი“-ს, 37.08% წილის მფლობელი იყო T. İş Bankası A.Ş. Supplementary Pension Fund (Fund), 28.09% წილს ფლობდა Republican People's Party- CHP (Atatürk's shares), ხოლო დანარჩენი, 34.83% წილი იყო თავისუფალ მიმოქცევაში (2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: FUND 39.10%; CHP 28.09%; თავისუფალ მიმოქცევაში 32.81%. 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით: FUND 40.47%; CHP 28.09%; თავისუფალ მიმოქცევაში 31.44%).

ბანკის საბოლოო მავონტროლებელი მხარეა T. İş Bankası A.Ş. Supplementary Pension Fund. დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებები წარმოდგენილია 25-ე შენიშვნაში.

(ბ) ბიზნესგარემო

ბანკი საქმიანობას ეწევა საქართველოს ტერიტორიაზე. შესაბამისად, ბანკზე გავლენას ახდენს საქართველოს ეკონომიკური და ფინანსური ბაზრები, რომლებსაც აქვთ განვითარებადი ბაზრის მახასიათებლები. იურიდიული, საგადასახადო და ნორმატიული ბაზა თანდათან ვითარდება, მაგრამ ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა იურიდიული და ფინანსური ხასიათის დაბრკოლებებთან ერთად, კიდევ უფრო ზრდის გამოწვევებს იმ საწარმოებისთვის, რომლებიც საქართველოში საქმიანობენ.

COVID-19 პანდემიის ეფექტი, განსაკუთრებით მძიმედ აისახება განვითარებად და დამწყებ ეკონომიკებზე. ვირუსის სწრაფი გავრცელების პრევენციის მიზნით, სახელმწიფოს მხრიდან დაწესებული რეგულაციები, უარყოფითად აისახა ეკონომიკურ საქმიანობაზე. საქართველოს ეკონომიკა 2020 წელში შემცირდა 6.2%-ით. ეკონომიკის აღდგენითი დინამიკა, რომელიც შემუშავებული იყო 3Q20, საპირისპირო აღმოჩნდა მეოთხე კვარტლის მდგომარეობით, რაც მეორე lockdown-ის შედეგად შეგვიძლია მივიჩნიოთ. განსაკუთრებული ზიანი, პანდემიის შედეგად, მიაღწა ტურიზმს და მასთან დაკავშირებულ სხვადასხვა სექტორებს, ამის ფონზე შეინიშნებოდა პოზიტიური დინამიკა სხვა სექტორებში, როგორებიცაა: სამთო-მოპოვებითი, სოფლის მეურნეობა და განათლება. მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი გაიზარდა მშპ-ს 12.3%-მდე, რაც მეტწილად განპირობებული იქნა ტურიზმის სექტორიდან შემოსავლების მკვეთრმა შემცირებამ. პანდემიასთან დაკავშირებულმა გაურკვეველმა მოლოდინმა, გამოიწვია ეროვნული ვალუტის მკვეთრი გაუფასურება აშშ დოლართან მიმართებით 2020 წლის მართის თვეში, სებ-ის მიერ განხორციელებული ინტერვენციების შედეგად, 2020 წლის დეკემბრის თვეში გაცვლითი კურსი დასტაბილურდა. სებ-ის მიერ განხორციელებული ინტერვენციების მიუხედავად, საერთაშორისო რეზერვები გაიზარდა 3.9 მილიარდ აშშ დოლარამდე (11.5%-ით მეტი) 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რაც მეტწილად განპირობებულია დონორების დაფინანსების შედეგად. ყოველივე ამის ფონზე, საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან პარტნიორობით დაგეგმილი ფისკალური სტიმულირების ღონისძიებები, ნაწილობრივ ანაზღაურებს მძიმე შოკის შედეგად მიღებულ ზარალს და ხელს შეუწყობს ეკონომიკის სწრაფ აღდგენას კრიზისის შემდგომ პერიოდში. სახელმწიფო სექტორი უზრუნველყოფილ იქნა 1.7 მილიარდი აშშ დოლარით 2020 წელს, დონორი ორგანიზაციისაგან.

სს „იშბანკი საქართველო“
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ათას ლარში)

1 ძირითადი საქმიანობა (გაგრძელება)

ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ როგორც გლობალური ეკონომიკური პროგნოზის შემთხვევაში, ასევე საქართველოს ეკონომიკური პროგნოზები ხასიათდება გაურკვეველობის მაღალი დონით.

პანდემიის პერიოდი, ეფექტიანი მკურნალობის ხელმისაწვდომობა და მასთან დაკავშირებული პროცესების გავლენა ეკონომიკურ საქმიანობაზე, თავისთავად რთულად პროგნოზირებადია. შესაბამისად, უახლოეს პერიოდში, ეკონომიკურ აქტივობაზე არსებული შოკი გავლენას კვლავ იქონიებს. გარდა ამისა, ეფექტური ვაქცინის მოსალოდნელზე სწრაფად განვითარებასა და განაწილებას შეუძლია ნდობის ამაღლება, ტურიზმისა და ინვესტიციების დაბრუნების მხარდაჭერა და აღდგენის დაჩქარება.

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მნიშვნელოვანი ზომები მიიღო, რათა შეამციროს COVID-19 პანდემიის უარყოფითი გავლენა საფინანსო სექტორზე და ხელი შეუწყოს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებას.

მიღებული იქნა ახალი რეგულაციები და შემუშავდა მასტიმულირებელი პოლიტიკები სხვადასხვა სფეროსთვის: ეკონომიკის სხვადასხვა დარგის ლიკვიდურობის შეუფერხებლად მიწოდება, დროებითი სამეთვალყურეო გეგმის შემუშავება, საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგრამის გაგრძელება და სავალუტო ინტერვენციების ახალი მექანიზმის ამოქმედება.

დროებითი სამეთვალყურეო გეგმა გულისხმობს, საბანკო სექტორის კაპიტალისა და ლიკვიდურობის ბუფერების გამოყენებას ფინანსური სტრესის დროს. ეს გულისხმობს მიმდინარე კაპიტალისა და ლიკვიდურობის მოთხოვნების შემცირებას, რაც საშუალებას აძლევს საბანკო სექტორს აითვისოს პოტენციური ზარალი ამ ბუფერებით და გააგრძელოს ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობა და დაფინანსოს რეალური ეკონომიკა.

საგულისხმოა, რომ საქართველოს საბანკო სექტორი ჯანსაღია და აქვს კაპიტალისა და ლიკვიდურობის საკმარისი ბუფერები, რომლებიც თანდათანობით დაგროვდა ეროვნული ბანკის თანმიმდევრული სახედასხედელო პოლიტიკის შედეგად.

ბანკმა დაანერგა მრავალი პროტოკოლი და პოლიტიკა, რათა შეამციროს COVID-19 ნეგატიური გავლენა მის ბიზნეს საქმიანობაზე.

ბანკი ყურადღებით აკვირდება ეკონომიკური ტენდენციების განვითარებას და მის შესაძლო გავლენას ბიზნეს საქმიანობაზე, რათა გააგრძელოს შესაბამისი ზომების მიღება სხვადასხვა გამოწვევების პრაქტიკული მართვისთვის.

ფინანსური ანგარიშგება ასახავს მენეჯმენტის შეფასებას საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შესახებ ბანკის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. სამომავლო ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს მენეჯმენტის შეფასებისგან.

2 მომზადების საფუძველი

(ა) შესაბამისობის დეკლარაცია

თანდართული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

მიმდინარე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა თანხისთვის ბანკი წარმოადგენს წინა ორი პერიოდის - 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების - შედარებად ინფორმაციას. ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით, ინფორმაციის ასე წარდგენა უფრო სასარგებლო და ინფორმატიულია ბანკის დაინტერესებული მხარეებისთვის.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მშობელი ბანკის მიერ ჯერ არ დამტკიცებულა ბანკის აქციონერთა საერთო კრებაზე. აქციონერებს უფლება აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებები შეიტანონ გამოშვების შემდეგ.

(ბ) შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით.

(გ) ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა

ბანკი წარმოადგენს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას ლიკვიდურობის მიხედვით რომელიც დაფუძნებულია ბანკის განზრახვასა და უფლებამოსილებაზე რომ მოახერხოს შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების პუნქტების აქტივების/ვალდებულებების უმეტესობის დაბრუნება/გადახდა აღქმული შესაძლებლობის საფუძველზე. დაბრუნების ან გადახდის ანალიზი ანგარიშგების თარიღიდან (მოკლევადიანი) 12

2 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

თვის განმავლობაში და დამატებით 12 თვის განმავლობაში ანგარიშგების თარიღიდან (გრძელვადიანი) წარმოდგენილია 22-ე მენიშვნაში.

(დ) სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა ქართული ლარია (ლარი), რომელიც ბანკის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. სრული ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია ათას ლარებში, გარდა იმ ნაწილებისა, სადაც სხვაგვარად არის მითითებული.

(ე) ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება

აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებები მომზადდა სს იშბანკი საქართველოს მენეჯმენტის მიერ, ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე. აღნიშნული გადაწყვეტილების მისაღებად ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ბანკის ფინანსური მდგომარეობა, არსებული გეგმები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსური რესურსების ხელმისაწვდომობა. ხელმძღვანელობამ შეაფასა ეკონომიკური კრიზისის გავლენა, არსებული და მოსალოდნელი შედეგები, რომელიც დაკავშირებულია კორონავირუსის ფართო გავრცელებასთან, მათ მიაჩნიათ, რომ მოსალოდნელ მომავალში ამ მოვლენას არ ექნება მნიშვნელოვანი გავლენა ბანკის საოპერაციო საქმიანობაზე. ხელმძღვანელობისთვის ცნობილი არ არის რაიმე არსებითი განუსაზღვრელობის შესახებ, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ეჭვი გააჩინოს ბანკის მიერ საქმიანობის გაგრძელების შესაძლებლობასთან დაკავშირებით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის ბანკის ფუნქციონალური და წარსადგენი ვალუტა. საანგარიშგებო თარიღით უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება ფუნქციონალურ ვალუტაში ხდება ამავე თარიღისთვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული არაფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება ფუნქციონალურ ვალუტაში ხდება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღით არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული და პირვანდელი ღირებულებით ასახული არაფულადი მუხლები გადაყვანილია ოპერაციის დღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსების შესაბამისად. გადაფასების შედეგად წარმოშობილი სავალუტო სხვაობების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

ბანკის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაში, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, შემდეგია:

	2020	2019	2018
1 აშშ დოლარი / ლ	3.2766	2.8677	2.6766
1 ევრო / ლ	4.0233	3.2095	3.0701
1 თურქული ლირა / ლ	0.4462	0.4821	0.5076
1 გირვანქა / ლ	4.4529	3.7593	3.3955

სამართლიანი ღირებულების დადგენა

ბანკი ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აფასებს ფინანსურ ინტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ბანკისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ბანკი სამართლიან ღირებულებებს აფასებს სამართლიანი ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას.

- დონე 1 ფინანსური ინსტრუმენტები - ესენია შეფასებისას გამოყენებული საშუალებები დაუკორექტირებელი კოტირებული ფასები აქტიური ბაზრებიდან იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მიმართ, რომლებზეც ბანკს აქვს წვდომა გაზომვის თარიღამდე. ბანკს მხოლოდ მაშინ მიაჩნია ბაზარი აქტიურად თუ არსებობს სათანადო სავაჭრო საქმიანობები შესაბამისი მოცულობითა და ლიკვიდურობით იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებების და როდესაც საბალანსო თარიღისთვის ხელმისაწვდომია სავალდებულო და გამოყენებადი ფასების კოტები. მონაცემები რომლებიც გამოყენებულ იქნა შეფასებაში არის დაუკორექტირებელი კოტირებული ფასი, აქტიური ბაზრებიდან იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მიმართ, რომლებსაც ბანკს აქვს წვდომა გაზომვის თარიღთან. ბანკი აქტიურად მიიჩნევს ბაზრებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს საკმარისი სავაჭრო საქმიანობა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მოცულობისა და ლიკვიდურობის თვალსაზრისით და როდესაც არსებობს ბალანსის თარიღის სავალდებულო და განხორციელებადი ფასები.
- დონე 2 ფინანსური ინსტრუმენტები - ესენია შეფასებისას გამოყენებული საშუალებები და რომლებიც არის არსებითი, გამომდინარეობს უშუალოდ ან ირიბად დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებიდან, რომელიც ხელმისაწვდომია ინსტრუმენტის მთელი სასიცოცხლო პერიოდის განმავლობაში. ასეთი საშუალებები მოიცავს აქტიური ბაზრის მსგავსი აქტივების ან ვალდებულებების კოტირებულ ფასებს, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთის მრუდი, ნაგულისხმევი ცვალებადობა და საკრედიტო სპრედი. გარდა ამისა, კორექტირებები შეიძლება იყოს საჭირო აქტივის მდგომარეობის ან ადგილმდებარეობის ან იმ მოცულობასთან მიმართებაში, რომელიც მას მიესადაგება შეფასებულ ინსტრუმენტთან. თუმცა, თუ ასეთი შესწორება ეფუძნება არასაბაზრო მონაცემებს, რომლებიც არსებითია მთლიანი შეფასებისათვის, მაშინ ბანკი ამ ინსტრუმენტს დააკლასიფიცირებს როგორც მესამე დონისას. ეს არის მონაცემები, რომლებიც გამოიყენება შესაფასებლად და არის მნიშვნელოვანი, გამომდინარეობს პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებიდან, რომელიც ხელმისაწვდომია მთელი ინსტრუმენტის სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში. ასეთი ინფორმაცია მოიცავს აქტიური ბაზრის მსგავსი აქტივების ან ვალდებულებების კოტირებულ ფასებს, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთების შემოსავლიანობის მრუდები, ნაგულისხმევი ცვალებადობა და საკრედიტო სპრედები. გარდა ამისა, კორექტირება შეიძლება საჭირო იყოს აქტივის მდგომარეობის ან ადგილმდებარეობის ან იმ ზომასთან მიმართებაში, რომელიც მას ეხება იმ შესაფერის ინსტრუმენტთან შედარებით. ამასთან, თუკი ამგვარი ცვლილებები დაფუძნებულია არაემპირიული მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც მნიშვნელოვანია მთლიანი გაზომვისთვის, ბანკი ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტებს, როგორც მე-3 დონეს.
- დონე 3 ფინანსური ინსტრუმენტები - ისინი რომლებიც მოიცავენ ერთს ან მეტ არასაბაზრის მონაცემებს რომელიც არსებითია მთლიანი შეფასებისათვის.

ბანკი პერიოდულად განიხილავს შეფასების ტექნიკას, მათ შორის მიღებული მეთოდოლოგიისა და მოდელის კალიბრაციის ჩათვლით. ამასთან, საბაზო მოდელებმა შეიძლება სრულად ვერ დაფაროს ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასების შესაბამისი ფაქტორები, როგორცაა საკრედიტო რისკი (CVA), საკუთარი საკრედიტო (DVA) ან / და დაფინანსების ხარჯები (FVA). შესაბამისად, ბანკი იყენებს სხვადასხვა ტექნიკას.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის დადგენა, რომლებიც იზომება სამართლიანი ღირებულებით, მოიცავს პორტფელზე დაფუძნებულ მიდგომას რომელიც გამოიანგარიშება მოსალოდნელი ნეტო თანხით ინდივიდუალური აქტივების მთელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში, თითოეული კონტრაქტით, იმისათვის, რათა ასახოს ცალკეული კონტრაგენტების საკრედიტო რისკი არაუზრუნველყოფილი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის.

ბანკი აფასებს თითოეული საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში დონეებს სათითაოდ ინსტრუმენტების მიხედვით და საჭიროების შემთხვევაში ახდენს ინსტრუმენტების ხელახალ კლასიფიკაციას, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დამყარებულ ფაქტებზე დაყრდნობით.

შემოსავლის და ხარჯების აღიარება

შემოსავალი აღიარდება იმდენად, რამდენადაც სავარაუდოა, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა ბანკში და შემოსავლი საიმედოდ გაიზომება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგი სპეციალური კრიტერიუმებს:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯები

ფასს 9-ის თანახმად, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც იზომება ამორტიზებული ღირებულებით. საპროცენტო შემოსავალი პროცენტის ფინანსური აქტივებისთვის, რომელიც იზომება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასს 9-ით, ასევე აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. პროცენტის ხარჯი ასევე გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ამორტიზებული ღირებულებით აღებული ყველა ფინანსური ვალდებულებისთვის. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლითაც დისკონტირებულია მომავალი ფულადი ნაკადებით ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში, ან, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო მოკლე პერიოდის განმავლობაში, ფინანსური აქტივის მთლიანი საანგარიშო ღირებულების მიმართ.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (და, შესაბამისად, ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება) გამოითვლება გარიგების ხარჯების და ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიუმის გათვალისწინებით ფინანსური აქტივების შემდგომად, აგრეთვე ღირებულება და ხარჯები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია. ბანკი აღიარებს პროცენტის შემოსავალს საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რაც წარმოადგენს სესხის სავარაუდო სიცოცხლის განმავლობაში დაბრუნების მუდმივი კურსის საუკეთესო შეფასებას. აქედან გამომდინარე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განაგარიშება ასევე იღებს მონაწილეობას პოტენციურად განსხვავებული საპროცენტო განაკვეთებზე, რომლებიც შეიძლება დაერიცხოს ფინანსური აქტივის მოსალოდნელ სიცოცხლის სხვადასხვა ეტაპზე და პროდუქტის სასიცოცხლო ციკლის სხვა მახასიათებლებზე (მათ შორის, წინასწარ შეფარდება, ჯარიმის პროცენტები და გადასახადები).

თუ ფიქსირებული განაკვეთის ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების ფულადი ნაკადების მოლოდინები გადაიხედება მიზეზთა გამო, საკრედიტო რისკის გარდა, შესაბამისად ცვლილებები მომავალი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადებისა დისკონტირდება საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით კორექტირებით საბალანსო ღირებულებაზე. სხვაობები გასულ საბალანსო ღირებულებიდან აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების საანგარიშო ღირებულების დადებითი ან უარყოფითი შეცვლა ბალანსზე, პროცენტული შემოსავლის / ხარჯის შესაბამისი ზრდით ან შემცირებით, რომელიც გამოითვლება ეფექტური პროცენტის მეთოდით.

როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდება, ბანკი ითვლის საპროცენტო შემოსავალს, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე. თუ ფინანსური აქტივები გაჯანსაღდება და აღარ არის საკრედიტო გაუფასურება, ბანკი აბრუნებს პროცენტის შემოსავლის გაანგარიშებას მთლიანი საფუძველზე.

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივისთვის, ბანკი საპროცენტო შემოსავალს ითვლის კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საშუალებით და გამოიყენებს აღნიშნულ განაკვეთს აქტივის ამორტიზებისთვის. კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც საწყისი აღიარებისას ახდენს მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებას (შეიცავს საკრედიტო ზარალს) შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივის ამორტიზირებული ღირებულებით.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ბანკი იღებს მოსაკრებელს და საკომისიო შემოსავალს ფინანსური მომსახურების მრავალფეროვანი ასორტიმენტიდან, რომელიც ის სთავაზობს თავის მომხმარებელს.

მოსაკრებელი და საკომისიო შემოსავალი აღიარდება იმ ოდენობით, რომლითაც ბანკი მოელის მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ.

- *სამოკისიო შემოსავალი მიღებული განხორციელებული მომსახურებიდან პერიოდის განმავლობაში*

გარკვეული პერიოდის განმავლობაში მომსახურების გაწევისთვის მიღებული მომსახურების საფასური დარიცხულია ამ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც შერსულდება ვალდებულება. სესხის გაცემის საკომისიო,

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სესხის მომსახურე მოსაკრებლები და სხვა გადასახადები, რომლებიც ითვლება სესხის მთლიანი მომგებიანობის განუყოფელ ნაწილთან, გარიგების თანხებთან დაკავშირებულ ხარჯებთან ერთად, გადავადებულია და ამორტიზირდება პროცენტის შემოსავლისათვის, ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სიცოცხლის განმავლობაში, ეფექტური პროცენტის გამოყენებით.

- *საკომისიო შემოსავალი მიღებული როდის გარკვეულ მომენტში*

სხვა საფასური, საკომისიო და სხვა შემოსავლისა და ხარჯების საგნები აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში, როდესაც შესაბამისი მომსახურების მიწოდება ხდება. თითოეული ოპერაცია განიხილება, როგორც ცალკეული შესრულების ვალდებულება.

საპენსიო და სხვა სარგებლიანი ვალდებულებები

ბანკს არ აქვს საპენსიო შეთანხმებები, რომლებიც განცალკევებულია საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო სისტემისგან. ამასთან, ბანკს არ აქვს შემდგომი საპენსიო სარგებელი.

ფინანსური ინსტრუმენტები

თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია მათ სახელშეკრულებო პირობებზე და ამ ინსტრუმენტების მართვის ბიზნესმოდელზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აღიარებულია როგორც FVPL, საოპერაციო დანახარჯები ემატება ან აკლდება ამ ღირებულებას. განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარების შემდგომ და მოგვიანებით შეიძლება მოახდინოს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიცირება ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში.

კლასიფიკაცია და შეფასება

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები.

ბანკი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და აფასებს შემდეგიდან ერთ-ერთით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულება;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში.

ბანკი თავისი წარმოებული და სავაჭრო ინსტრუმენტების პორტფელის კლასიფიკაციას და შეფასებას ახდენს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ბანკმა შეიძლება ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხოს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, თუ ეს აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად შეამცირებს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას.

ფინანსური ვალდებულებები, სასესხო დავალიანებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, თუ ისინი ვაჭრობისთვისაა გამიზნული, ან არის წარმოებული ინსტრუმენტები, ან სამართლიანი ღირებულებითაა კლასიფიცირებული.

ბანკი მხოლოდ მაშინ აფასებს ამორტიზებული ღირებულებით მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსურ ინვესტიციებს, თუ ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი იმართება ისეთი ბიზნესმოდელით, რომლის მიზანიც არის ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს (SPPI).

კორპორაციული ობლიგაციები წარმოადგენს იურიდიული პირების მიერ გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებს, რომელთა ფლობასაც ბანკი აპირებს დაფარვის ვადამდე. კორპორაციული ობლიგაციები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით და მათი აღიარება ხდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ნაწილში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ბიზნესმოდელის შეფასება

ბანკი თავის ბიზნესმოდელს იმ დონეზე განსაზღვრავს, რომ საუკეთესოდ ასახავს იმას, თუ როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფებს თავისი ბიზნესამოცანების მისაღწევად.

ბანკის ბიზნესმოდელი თითოეული ინსტრუმენტისთვის კი არ ფასდება, არამედ უფრო მაღალ, აგრეგირებული პორტფელების დონეზე და ეყრდნობა ისეთ დაკვირვებად (ემპირიულ) ფაქტორებს, როგორც არის, მაგალითად:

- ▶ როგორ ხდება ბიზნესმოდელის ეფექტურობისა და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში არსებული ფინანსური აქტივების შეფასება და ანგარიშგება საწარმოს ხელმძღვანელობის ზედა რგოლისთვის;
- ▶ რისკები, რომლებიც მოქმედებს ბიზნესმოდელის ეფექტურობაზე (და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში არსებულ ფინანსურ აქტივებზე) და, კერძოდ, როგორ იმართება ეს რისკები;
- ▶ როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება (მაგალითად, ანაზღაურება ეყრდნობა თუ არა მართული აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან ამოღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს);
- ▶ ბანკის შეფასების მნიშვნელოვანი ასპექტებია ასევე გაყიდვების მოსალოდნელი სიხშირე, ოდენობა და დრო.

ბიზნესმოდელის შეფასება ეყრდნობა გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებს, „ყველაზე უარესი“ ან „სტრესული შემთხვევების“ სცენარების გათვალისწინების თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ფულადი ნაკადების რეალიზაცია ბანკის თავდაპირველი მოლოდინისგან განსხვავებულად ხდება, ბანკი ამ ბიზნეს მოდელის დანარჩენი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას კი არ ცვლის, არამედ ამ ინფორმაციას ითვალისწინებს მომავალში ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შესყიდული ფინანსური აქტივების შეფასებისას.

მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების (SPPI) ტესტირება

კლასიფიკაციის პროცესის მეორე ეტაპზე ბანკი აფასებს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობებს, რათა დაადგინოს, აკმაყოფილებს თუ არა ისინი მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირებას.

„ძირითადი თანხა“ ტესტირების მიზნებისთვის განისაზღვრება როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას და შეიძლება შეიცვალოს ფინანსური აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადის განმავლობაში (მაგალითად, თუ მოხდა ძირითადი თანხის დაფარვა ან პრემიის/დისკონტის ამორტიზაცია).

პროცენტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტები საკრედიტო ხელშეკრულებებში, როგორც წესი, არის ფულის დროითი ღირებულების ანაზღაურება და საკრედიტო რისკი. მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების შესაფასებლად ბანკი ეყრდნობა განსჯას და ითვალისწინებს ისეთ მნიშვნელოვან ფაქტორებს, როგორებიცაა ვალუტა, რომელშიც გამოხატულია ფინანსური აქტივი და პერიოდი, რომლისთვისაც დადგენილია საპროცენტო განაკვეთი.

პრემია და დისკონტი, თავდაპირველი გარიგების დანახარჯების ჩათვლით, აისახება შესაბამისი ინსტრუმენტის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზდება ინსტრუმენტის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით.

ამორტიზებული ღირებულება

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური აქტივი ან ვალდებულება ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას, გამოკლებული ძირითადი თანხის შენატანები, დამატებული ან გამოკლებული აღიარებულ თავდაპირველ თანხასა და ვადის ბოლოს არსებულ თანხას შორის ნებისმიერი სხვაობის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაგროვილი ამორტიზაცია, გამოკლებული ნებისმიერი შემცირება, რომელიც ეხება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ სავალო ინსტრუმენტებს, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

ბანკი იყენებს ფასს 9-ით განსაზღვრულ ახალ კატეგორიას სავალო ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როდესაც დაკმაყოფილებულია ორივე პირობა:

- ▶ ინსტრუმენტი ფლობილია ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით და ფინანსური აქტივების გაყიდვით;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები აკმაყოფილებს SPPI ტესტს.

სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ასახვით, შემდეგ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებაში შესული ცვლილებების შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. საპროცენტო შემოსავალი და საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში იმავე წესით, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. აღიარების შეწყვეტისას სხვა სრულ შემოსავალში ასახული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი სხვა სრული შემოსავლიდან რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იმ სავალო ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, არ ამცირებს ამ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, რომელიც რჩება სამართლიანი ღირებულებით. ამის ნაცვლად, რეზერვის ოდენობის თანხა, რომელიც წარმოიშობოდა, აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით რომ შეფასებულია, აისახება სხვა სრულ შემოსავალში, როგორც დაგროვილი გაუფასურების თანხა, შესაბამისი დარიცხვით მოგებაში ან ზარალში. სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული დაგროვილი ზარალის გადატანა ხდება მოგებაში ან ზარალში აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

ფინანსური გარანტიები და სესხების გაცემის ვალდებულებები

ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს და სესხების გაცემის ვალდებულებებს.

ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ბანკის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება შემდეგ ორ მაჩვენებელს შორის უმეტესით: თავდაპირველად აღიარებული თანხა, დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით, რომელიც აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ფასს 9-ის მიხედვით.

სესხების გაცემის ვალდებულებები ისეთი ვალდებულებებია, რომელთა მიხედვითაც, ნაკისრი ვალდებულების ვადის განმავლობაში ბანკს ევალება სესხის გაცემა მომხმარებლისთვის წინასწარ დადგენილი პირობებით. ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებების მსგავსი ეს კონტრაქტები მოიცავს ECL მოთხოვნებს.

შემდგომი შეფასებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი

ბანკი არ ახდენს თავისი ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გარდა ისეთი გამონაკლისი შემთხვევებისა, როცა ბანკი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელს. ფინანსური ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია არასდროს ხდება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისადმი ეტაპობრივი მიდგომა

ფასს 9-მ შემოიღო სამეტაპიანი მიდგომა შექმნის ან შესყიდვის თარიღისთვის მოქმედი (შემოსავლიანი) ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისადმი. ეს მიდგომა შემდეგი სამი ეტაპისგან შედგება:

- ▶ პირველი ეტაპი: ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს იმ ოდენობით, რომ გაუტოლდეს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. ეს ზარალი არის აქტივის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის შემთხვევების გამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც მოსალოდნელია საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში იმ დაშვებით, რომ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ ვადას.
- ▶ მეორე ეტაპი: იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი ამ ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაზრდილად ითვლება, ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. ამისათვის საჭიროა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობაზე დაყრდნობით, რაც ნიშნავს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის ალბათობას. საკრედიტო ზარალის რეზერვი ამ ეტაპზე უფრო მაღალია საკრედიტო რისკის ზრდის გამო და აგრეთვე იმიტომ, რომ უფრო გრძელვადიანი პერიოდია გასათვალისწინებელი პირველი ეტაპის 12-თვიან პერიოდთან შედარებით. ფინანსური ინსტრუმენტები მეორე ეტაპზე ჯერ არ ითვლება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად;
- ▶ მესამე ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტები საკრედიტო რისკით უფასურდება, ისინი გადაინაცვლებს მესამე ეტაპზე. ბანკი ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

საკრედიტო ზარალის ოდენობით, რაც ასახავს ამ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის 100%-იან ალბათობას.

ფინანსური ინსტრუმენტები ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნის გათვალისწინებით კლასიფიცირდება ზემოთ აღნიშნულ სამ ეტაპიანი მოდელის შესაბამისად.

ფასს-9-ის ძირითადი პრინციპები და შეფასებები მოცემულია შენიშვნა 4-ში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება არსებულ ვალუტებს შორის და რომლებიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს სალაროში ფულადი სახსრების ნაშთს, საქართველოს ეროვნული ბანკიდან (სებ) მისაღებ სახსრებს სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით, ყველა ბანკთან შორის განთავსებას და ბანკთან შორის დებიტორულ დავალიანებას სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით. სამ თვეზე მეტი პერიოდით დაბანდებული სახსრები არ შედის ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში. ფული და ფულის ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით

სახსრები სხვა ბანკებში

სახსრები სხვა ბანკებში აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი წინასწარ გაცემს თანხას კონტრაგენტ ბანკზე. სახსრები სხვა ბანკებში თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით (AC) ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით როდესაც: მათი აღიარება ხდება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით და ფულადი სახსრები წარმოადგენს SPPI-ს, და ისინი არ არიან აღიარებული როგორც FVTPL. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ისინი აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით (FV). ბანკებიდან გამოყოფილი თანხები აღირიცხება გაუფასურების ზარალის ანაზღაურებისთვის.

სავალდებულო ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ გამოიყენება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს სახელმწიფო ობლიგაციებს. ბანკი აკლასიფიცირებს საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს როგორც AC-ს ან FVOCI-ს. ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება AC-ში, თუ ისინი ინახება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებისთვის და გასაყიდად, სადაც ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და თუ ისინი არ არის მითითებული FVTPL-ში. ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება FVOCI-ში, თუ ისინი ინახება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებისთვის და გასაყიდად, სადაც ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და თუ ისინი არ არის აღრიცხული FVTPL-ში. ამ აქტივებიდან პროცენტის შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით და აღიარდება მოგება-ზარალის უწყისში. ყველა სხვა ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში აღირიცხება OCI-ში. როდესაც ფასიანი ქაღალდების ჩამოწერა ხდება, OCI-ში აღიარებული კუმულაციური მოგება ან ზარალი კლასიფიცირდება OCI-დან მოგება-ზარალის უწყისში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობის ფარგლებში ბანკი ახორციელებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ოპერაციებს, მათ შორის ფორვარდებს, სვოპებსა და ოფციონებს სავალუტო და კაპიტალის ბაზრებზე. ასეთი ფინანსური ინსტრუმენტები ფლობილია სავაჭროდ და აისახება სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასდადებით ან ფასწარმოქმნის მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია ამ ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება აქტივებად, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ან საკურსო სხვაობიდან მიღებულ წმინდა შემოსულობაში, ინსტრუმენტის ხასიათიდან გამომდინარე.

სესხები სუბორდინირებული (დაქვემდებარებულ) ვალის ჩათვლით

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება როგორც ვალდებულებები, როდესაც ხელშეკრულების მიხედვით ბანკს აქვს ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მფლობელისათვის გადაცემის ვალდებულება, ან ვალდებულება რომ დააკმაყოფილოს მოთხოვნა, გარდა ფულადი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის გაცვლით, საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტების გარკვეული რაოდენობისთვის. ასეთი ინსტრუმენტები მოიცავს საკრედიტო ინსტიტუტების გამოვლენილ თანხებს, მომხმარებლისთვის გამოყოფილ თანხებს, გაცემულ დავალიანებას და დაქვემდებარებულ დავალიანებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ნასესხები სახსრები შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგება და ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება სესხების ჩამოწერა და აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში. თუ ბანკი ყიდულობს საკუთარ დავალიანებას, იგი ამოღებული იქნება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან და სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის, აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სახსრები მომხმარებლების წინაშე

კლიენტების მიმართ თანხები წარმოადგენს არასამთავრობო დერივატიულ ვალდებულებებს ფიზიკური პირების ან კორპორატიული მომხმარებლების მიმართ და აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ბანკი მაშინ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც იწურება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული უფლებები ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღებაზე, ან როდესაც იგი გადასცემს ფინანსურ აქტივის ისეთ გარიგებაში, რომლის პირობებითაც ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი გადაიცემა ან რომელშიც ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს და არ ინარჩუნებს კონტროლს ფინანსურ აქტივზე. ბანკი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების, გაუქმების ან ამოწურვის შემთხვევაში.

ჩამოწერები

ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება ან ნაწილობრივ, ან მთლიანად მხოლოდ მაშინ, როდესაც ბანკმა შეწყვეტს მათი ამოღების მცდელობას. თუ ჩამოსაწერი თანხა დაგროვილი ზარალის რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ ემატება რეზერვს და შემდეგ გამოიქვითება საერთო საბალანსო ღირებულებიდან. ყოველგვარი შემდგომი ამოღება კრედიტდება საკრედიტო ზარალის ხარჯში. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას.

როდესაც სესხი ვადაგადაცილებული ხდება, იწყება პრობლემური სესხის ამოღების პროცესი. სესხი გადაეცემა პრობლემური აქტივების მმართველს, რომელიც ცდილობს მსესხებელთან დაკავშირებას და სესხის დაფარვის გზების ძიებას. თუ ეს შედეგს არ გამოიღებს 90 დღეში, იწყება სასამართლო პროცესი, რომელიც შეიძლება 3-4 წლის განმავლობაში გაგრძელდეს, ყველა ეტაპის გათვალისწინებით.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დაახლოებით ოთხი წელია საჭირო, რათა დაასკვნას, რომ აქტივის ამოღების გონივრული მოლოდინი აღარ არსებობს და აქტივი უნდა ჩამოიწეროს.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა ხდება მაშინ, როდესაც ვალდებულება გასტუმრებულია, გაუქმებული ან მისი ვადა ამოწურულია. იმ შემთხვევაში, თუ არსებული ფინანსური ვალდებულება შეცვლის იმავე კრედიტორის განსხვავებული პირობის მქონე ვალდებულებას, ან არსებითად შეიცვლება ვალდებულების პირობები, ასეთი შეცვლა ან მოდიფიკაცია განიხილება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება და შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აღიარდება მოგება-ზარალში.

ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ურთიერთგადაფარვის უფლების გამოყენება არ უნდა ხდებოდეს სამომავლო შემთხვევის დადგომის პირობით და ნებადართული უნდა იყოს:

- ▶ ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში;
- ▶ დეფოლტის შემთხვევაში; და
- ▶ კომპანიის და ყველა კონტრაქტის არაკრედიტუნარიანობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ბანკი სამომავლო პერსპექტივით აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს - სესხის ინსტრუმენტებისათვის, რომლებიც იზომება ამორტიზებული ღირებულებით და სხვა მთლიანი შემოსავლის სამართლიანი ღირებულებით და სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებისათვის წარმოქმნილ დაყოვნებებს. ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აფასებს და საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს თითოეულ საანგარიშგებო პერიოდში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება გაკლენას ახდენს: ა) მიუკერძოებელ და ალბათობის ხარისხით შეწონილ თანხაზე, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი ხდომილობითი მოვლენების შეფასებით, ბ) ფულის დროითი ღირებულებაზე, გ) ყველა გონივრულ და საჭირო ინფორმაციაზე, რომელიც ზედმეტი ხარჯისა და ძალისხმევის გარეშე არის ხელმისაწვდომი ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის წარსულ მოვლენებზე, მიმდინარე პირობებზე და სამომავლო პირობების პროგნოზირებაზე.

ბანკი გაუფასურების მიზნით იყენებს სამ დონის მოდელს, რომელიც დაფუძნებულია საკრედიტო ხარისხის ცვლილებებზე თავდაპირველი აღიარების შემდეგ:

- ▶ ეტაპი 1: ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც არ არის გაუფასურებული თავდაპირველი აღიარების დროს, კლასიფიცირდება როგორც ეტაპი 1. ეტაპი 1 ფინანსური აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იზომება მისი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილის ტოლი თანხის ოდენობით, რაც გამოწვეულია ნაგულისხმევი მოვლენების შემდეგ მომდევნო პერიოდში. 12 თვის განმავლობაში ან ხელშეკრულების ვადის გასვლამდე, თუ უფრო მოკლეა („12 თვიანი საკრედიტო ზარალი“).
- ▶ ეტაპი 2: თუ ბანკი გამოავლენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდას („SICR“) თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, აქტივი გადადის მე -2 ეტაპზე და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იზომება მთელი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე. თუ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა აღარ შეიმჩნევა, ინსტრუმენტი გადავა I ეტაპზე.
- ▶ ეტაპი 3: გაუფასურებული ფინანსური აქტივები გადადის მე -3 დონეზე და აღიარდება გაუფასურებულად სიცოცხლის განმავლობაში ECL. ბანკის მიერ გაუფასურებული ფინანსური აქტივების განმარტება და დეფოლტის განმარტება ემყარება ერთი ან მეტი ზარალის მოვლენას. ECL- ს ცვლილება აღიარებულია მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში შესაბამისი შემწეობით, რომელიც აისახება ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულების შემცირებაზე ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. აღწერილია 22-ე შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთითა და გაუფასურებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ამ ღირებულებაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია. ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გაუფასურების შეფასება ხდება მაშინ, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების ამოღება შესაძლოა ვერ მოხერხდეს. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში სხვა საოპერაციო ხარჯის ნაწილში. შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და შედის სხვა საოპერაციო ხარჯებში, თუ ისინი კაპიტალიზაციას არ ექვემდებარება.

აქტივზე ცვეთის დარიცხვა იწყება იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი შედის ექსპლუატაციაში. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი შეფასებითი მაჩვენებლების მიხედვით:

▶ საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	5 წელი
▶ კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	5 წელი
▶ ავეჯი და მოწყობილობები	5 წელი
▶ სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი
▶ აქტივის გამოყენების უფლება	იჯარის ვადა

საიჯარო ქონების გაუმჯობესების ცვეთა ხდება იჯარის ვადასა და მისი სასარგებლო გამოყენების ვადას შორის უმცირეს ვადაზე.

ამა თუ იმ ძირითადი საშუალების აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების ან ჩამოწერის დროს ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი ნებისმიერი მოგება ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის ოდენობით)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

აღრიცხვა მოგებაში ან ზარალში იმ პერიოდისთვის, რა პერიოდშიც აქტივის აღიარების შეწყვეტა მოხდა. ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების გამოყენების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით, და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

არამატერიალური აქტივები

შემენილი არამატერიალური აქტივები აღრიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი.

შემენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიების კაპიტალიზება ხდება იმ ხარჯების საფუძველზე, რომლებიც გაწეულია კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შესაძენად და სამუშაო პირობებში მოსაყვანად.

ამორტიზაცია მოგებასა და ზარალს ერიცხება წრფივი მეთოდით არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე. სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადები ექვსიდან შვიდ წლამდე მერყეობს.

სააქციო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები საკუთარ კაპიტალად არის კლასიფიცირებული. ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ზღვრული ხარჯების აღიარება ხდება საკუთარი კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით, საგადასახადო ეფექტის გათვალისწინებით

დივიდენდები

ბანკის მიერ დივიდენდების გამოცხადება და გადახდა ექვემდებარება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ წესებსა და ნორმატიულ აქტებს.

ჩვეულებრივ აქციებთან დაკავშირებული დივიდენდები აისახება გაუნაწილებელი მოგების მიკუთვნებით იმ პერიოდისთვის, რომელშიც ეს დივიდენდები გამოცხადდა. დივიდენდები აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების თარიღისთვის მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღამდე ან თარიღის დადგომისას. დივიდენდების ასახვა ანგარიშგებაში ხდება იმ შემთხვევაში თუ, ის გამოცხადებულია საანგარიშო პერიოდამდე, ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს ფინანსური ანგარიშგების გამოცემისა.

იჯარები

ბანკი აფასებს ხელშეკრულების დაწყებისას ხელშეკრულებას, არის თუ არა ხელშეკრულება, იჯარა. ანუ, თუ ხელშეკრულება ითვალისწინებს იდენტიფიცირებული აქტივის სარგებლობის კონტროლის უფლებას პერიოდის განმავლობაში, განსახილველად სანაცვლოდ. ბანკი მიმართავს ერთიანი აღიარებისა და გაზომვის მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მცირე ღირებულების და მოკლევადიანი იჯარებისა. ბანკი აღიარებს საიჯარო

ვალდებულებებს რათა მოახდინოს იჯარის გადასახდები და აქტივის გამოყენების უფლებას, რომელიც წარმოადგენს ინდეტიფიცირებული აქტივზე უფლებას.

აქტივის გამოყენების უფლება

ბანკი აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის ვადის დაწყების პერიოდში. აქტივის გამოყენების უფლების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალით, და დაკორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების შეფასების თანხით. აქტივის გამოყენების უფლება მოიცავს აღიარებულ საიჯარო ვალდებულებას, გაწეულ თავდაპირველ დანახარჯებს და საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისათვის მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით. აქტივის გამოყენების უფლება ამორტიზდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, საიჯარო აქტივის სასიცოცხლო პერიოდსა და იჯარის ვადას შორის უმცირესით. იგი აგრეთვე ექვემდებარება გაუფასურებას.

საიჯარო ვალდებულება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღით, ბანკი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებას რომელიც იზომება საიჯარო გადასახადის დღევანდელ ღირებულებაში, რომელთა გადახდა უნდა მოხდეს საიჯარო ვადის განმავლობაში. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით, ინდექსებზე ან განაკვეთებზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს და თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით. საიჯარო გადახდები

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

აგრეთვე მოიცავს შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად საწრმუნოა, რომ ბანკი გამოიყენებს ამ უფლებას და იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს ბანკის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის გამოყენების უფლების გამოყენებას. იჯარის გადახდების დღევანდელი ღირებულების გაანგარიშებისას, ბანკის იყენებს ზღვრულ საპროცენტო განაკვეთს იჯარის ვადის დაწყების პერიოდისთვის, რადგან იჯარაში ნაგულისხმები საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად შეუძლებელია.

საიჯარო ვალდებულებების სააღრიცხვო ღირებულება ხელახლა იზომება იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს ცვლილება, საიჯარო ვადის შეცვლა, იჯარის გადახდების შეცვლა ან ძირითადი აქტივის შესაძენად ოფციონის შეფასების შეცვლა.

მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების იჯარები

ბანკი იყენებს აღიარების გამონაკლისებს, როგორც არის იდენტიფიცირებული აქტივის დაბალი ღირებულებას ბანკომატების განთავსებისათვის გაფორმებულ საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის. საიჯარო გადახდები აღიარდება ხარჯებში წრფივი მეთოდით საფუძველზე საიჯარო ვადის განმავლობაში.

არა-ფინანსური აქტივების გაუფასურება

არაფინანსური აქტივები, გარდა გადავადებული გადასახადებისა, შეფასებულია თითოეულ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გაუფასურებაზე. არაფინანსური აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება მეტია მის სამართლიან ღირებულებაზე შემცირებული გაყიდვების დანახარჯებით.

გამოყენების ღირებულების შეფასებისას, მომავალი ფულადი ნაკადები შეფასებული არის ისეთი აქტივისთვის, რომელიც არ წარმოქმნის ფულადი სახსრების შემოდინებას, რომელიც დიდწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებისგან, ანაზღაურებადი თანხა განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმოქმნელი ერთეულით, რომელსაც აქტივი მიეკუთვნება. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან მისი ფულადი სახსრების წარმოქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებულ რაოდენობას.

გაუფასურების ზარალი დაკავშირებული არა-ფინანსური აქტივებიდან აღიარდება მოგება ზარალში და შემორუნდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ მოხდა ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასების განსაზღვრაში ცვლილებები. გაუფასურების ზარალის შემობუნება ხდება მხოლოდ თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება აღრიცხვის ღირებულებას, რომელიც დადგენილი იქნებოდა, ამორტიზაციის ან ამორტიზაციის გარეშე, თუ არ იქნა აღიარებული გაუფასურების ზარალი.

საკრედიტო საშუალებები

ბანკი იყენებს გირავნობას, ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკების შესამცირებლად. გირავნობა შესაძლებელია სხვადასხვა ფორმით, როგორებიცაა: ფულადი სახსრები, ფასიანი ქაღალდები, აკრედიტივები / გარანტიები, უძრავი ქონება, მისაღები მოთხოვნები. უზრუნველყოფაში განთავსებული აქტივი, თუ ჩამორთმეული არ არის, არ აღრიცხება ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ფულადი ნაკადების შემოდინება, რომლებიც განპირობებულია საკრედიტო ფინანსური აქტივების ზრდიდან, და რომელთა აღრიცხვა არ ხდება ფასს სტანდარტებისაგან განცალკევებით, გირავნობა განიხილება სახელშეკრულებო პირობების განუყოფელ ნაწილად და იგი უნდა იღებდეს მონაწილეობას ECL-ის გაზომვაში და იგი უნდა ექვემდებარებოდეს ECL-ს. ამის საფუძველზე, უზრუნველყოფაში ჩადებული აქტივის რეალური ღირებულება გავლენას ახდენს ECL-ის გაანგარიშებაზე. გირაო ზოგადად ფასდება მინიმალური ღირებულებით დაწყებისთანავე და ხელახლა ფასდება კვარტალურად. ბანკის საკრედიტო გაუმჯობესების დეტალები წარმოდგენილია 21-ე შენიშვნაში.

დასაკუთრებული ქონება

ბანკმა უნდა დაადგინოს, შეძლებს თუ არა საკუთრებაში არსებული აქტივის გამოყენებას მისი შიდა ოპერაციებისათვის, ან უნდა გაიყიდოს არსებული აქტივები. აქტივები, რომლებიც განსაზღვრულია შიდა ოპერაციებისათვის, გადადიან მათ შესაბამის აქტივთა კატეგორიაში მათი საკუთრებაში არსებული ღირებულების ან თავდაპირველი უზრუნველყოფილი აქტივის საბალანსო ღირებულების ქვედა ნაწილში. აქტივები, რომელთა გაყიდვაც უფრო სარგებელიანია, გადაეცემა გასაყიდად განთავსებულ აქტივებს მათი რეალური ღირებულებით (თუ ფინანსური აქტივები) და რეალური ღირებულების შემცირება არაფინანსური აქტივების რეალიზაციის ღირებულების შემცირებაზე, გადაცემის დღეს, ბანკის პოლიტიკის შესაბამისად.

პირობითი ვალდებულებები

იქამდე სანამ გადინება ანგარიშსწორების მიზნით არ არის მოსალოდნელი, პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ გამჟღავნებულია განმარტებით შენიშვნებში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ გამჟღავნებულია განმარტებით შენიშვნებში, როდესაც ეკონომიკური სარგებელის შემოდინება სავარაუდოა.

დაბეგვრა

მოგების გადასახადი მოცემული ფინანსურ ანგარიშგებაში გაანდგარიშებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის ამოქმედებული ან არსებითად მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, შესაბამის პერიტორიაზე სადაც ბანკი მოქმედებს. მოგების გადასახადი შედგება მიმდინარე და გადავადებული გადასახადებისგან და აღიარებულია მოგება ან ზალარში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი აღიარებულია პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში, რადგან იგი უკავშირდება გატარებებს, რომლებიც იმავე ან სხვა პერიოდში, პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში.

მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი არის მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება წლის დასაბეგრი შემოსავალზე, საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ამოქმედებული ან არსებითად უკვე მიღებული საგადასახადო განაკვეთების საშუალებით დანგარიშებული და გასულ წლებთან მიმართებაში საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირებით. მიმდინარე საგადასახადო ასევე მოიცავს დივიდენდებისგან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

გადავადებული მოგების გადასახადი დაანგარიშებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ვალდებულებათა მეთოდით, საგადასახადო ზარალის და დროებითი სხვაობებით, რომელიც წარმოიქმნება აქტივების და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზებსა და მათ სააღრიცხვო ღირებულებებს შორის ფინანსური ანგარიშების მიზნებისთვის. საწყისი აღიარების გამონაკლისების შესაბამისად, გადავადებული მოგების გადასახადი არ აღირიცხება თავდაპირველ აღიარებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს ტრანსაქციებს შორის დროებით სავაობებზე, გარდა ბიზნეს კომბინაციისა, თუ გარიგება, როდესაც თავდაპირველად აღირიცხა, გავლენას არ ახდენს არც აღრიცხვაზე და არც დასაბეგ მოგებაზე. გადავადებული მოგების ვალდებულება არ აღირიცხება იმ დროებით სხვაობებზე, გუდვილის თავდაპირველ აღიარებასა და შემდგომი გუდვილს შორის, რომელიც არ გამოიქვითება საგადასახადო მიზნებისთვის. გადავადებული საგადასახადო ნაშთები იხეობება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ამოქმედებულ ან არსებითად ამოქმედებულ საგადასახადო განაკვეთებზე და მოსალოდნელია რომ გამოყენებულ იქნება იმ დროში, როდესაც დროებითი სხვაობები შემობრუნდება და ან გამოყენებული იქნება საგადასახადო ზარალი.

საქართველოში ასევე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი რომელიც აფასებს ბანკის საქმიანობას. აღნიშნული გადასახადები შედის, როგორც სხვა ოპერატიული ხარჯების კომპონენტი.

ახალი სტანდარტების, ინტერპრეტაციებისა და დამატებების მიღება

ქვემოთ მოცემულია ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ეფექტური, ბანკის ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების დღემდე. ბანკი აპირებს ამ სტანდარტების მიღებას, საჭიროების შემთხვევაში, მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები - 10% - იანი გადასახადი ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისათვის

2018-დან 2020 წლამდე პერიოდში სტანდარტების გაუმჯობესების პროცესში, ბასს-მა გამოსცა ცვლილებები ფასს 9-ის სტანდარტში. შესწორებითი განმარტებები მოიცავს საკომისიოებს, როდესაც ბანკი აფასებს საწარმოს, განსხვავდება თუ არა ახალი ან შეცვლილი ფინანსური ვალდებულების პირობები არსებითად, საწყისი ფინანსური ვალდებულების პირობებისაგან. ეს მოსაკრებლები მოიცავს მხოლოდ მსესხებელს და გამსესხებელს შორის გადახდილ ან მიღებულ გადასახადებს, მათ შორის, მსესხებლის ან გამსესხებლის მიერ სხვის სახელით გადახდილ ან მიღებულ გადასახადებს. საწარმო ცვლილებას იყენებს ფინანსურ ვალდებულებებში, რომელიც შეცვლილია ან იცვლება ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში ან მას შემდეგ, როდესაც საწარმო პირველად იყენებს ცვლილებას.

შესწორება ძალაშია ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ, ნებადართული ადრე მიღება. ბანკი შეიტანს ცვლილებებს ფინანსურ ვალდებულებებში, რომლებიც შეიცვალა ან შეიცვლება წლიური პერიოდის დასაწყისში ან მას შემდეგ, როდესაც ის პირველად გამოიყენებს შესწორებას და არ ელოდება, რომ ეს მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მოზადება მოითხოვს ხელმძღვანელობისგან რომ მოახდინოს შეფასებები და დაშვებები და ვარაუდები რომელიც გავლენას მოახდენს რეპორტირებულ შემოსავალზე, ხარჯებზე, აქტივებზე და ვალდებულებებზე და თანხმობს განმარტებით შენიშვნებზე, აგრეთვე პირობითი ვალდებულებების

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

განმარტებით შენიშვნებზე. აღნიშნული ვარაუდებისა და შეფასებების გაურკვეველობამ შეიძლება გამოიწვიოს შედეგი, რომლითაც საჭიროა მომავალი პერიოდების განმავლობაში აქტივებისა და ვალდებულებების მატერიალური კორექტირება. ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის, ხელმძღვანელობამ გააკეთა შემდეგი შეფასებები და დაშვებები დაკავშირებული მომავალთან და სხვა შეფასების ძირითადი წყაროების განუსაზღვრელობასთან, რომლებსაც აქვს მნიშვნელოვანი რისკი რომ გამოიწვიოს აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე არსებითი კორექტირება მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის განსაზღვრული ტერმინი ფასს-9 ის მიხედვით, და განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, მათი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. შეფასებისას მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი თუ არა, ბანკმა დაადგინა თვისობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები, დაფუძნებული სხვადასხვა ფაქტორების ჰოლისტიკური ანალიზით, მათ შორის კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ან მსესხებლისთვის. ბანკმა ჩამოაყალიბა ზოგადი საანგარიშო ღონისძიებები ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და კოლექტიურად შეფასებული სესხებისთვის.

დამატებითი ინფორმაციისთვის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესახებ იხილეთ 22-ე შენიშვნაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება და დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში, რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთაა განმარტებული:

დეფოლტის ალბათობის შეფასება: ბანკი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც კორექტირდება მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) შეფასებებს. დგება პროგნოზირებული პირობითი დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის მატრიცები, საიდანაც გამოითვლება არაპირობითი ზღვრული დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც შემდეგ კორექტირდება პორტფელში ამა თუ იმ ინსტრუმენტის ვადის მიხედვით. მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის ალბათობა 100%-ად მიიჩნევა.

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება: დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური აქტივის არსებობის განმავლობაში პოტენციური დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმების მოსალოდნელი გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. პირველი ეტაპისთვის EAD გამოითვლება როგორც ყოველთვიური საშუალო გადასახდელი სესხების დასაფარად და საბალანსო ვალდებულებები, CCF- ს და ფულადი სახსრების დაფარვის გათვალისწინებით, საანგარიშო თარიღიდან 12 თვის ბოლოს. 2 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, EAD გამოითვლება თითოეული სახელშეკრულებო დარჩენილი წლისთვის. EAD თითოეული წლისთვის შეფასებულია, როგორც გაურკვეველი თანხა საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, მიწუს წლიური ძირითადი დაფარვების გამოკლებით. საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში არსებული თანხა გამოითვლება CCF და ფულადი სახსრების გათვალისწინებით. 3 ეტაპისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც ინსტრუმენტის შესანიშნავი თანხა, საანგარიშო თარიღით CCF და ფულადი დაფარვის თანხების გათვალისწინებით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში: დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაქტის მხრიდან გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი დანაკარგი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის ამოღების ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებზე განცდილ ისტორიულ დანაკარგებს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გამოთვლაში უკიდურესი (ამოვარდნილი) სტატისტიკური მონაცემები არ მონაწილეობს. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში: დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს დავალიანების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ დავალიანების დეფოლტის შემთხვევაში. ლიკვიდაციის შემთხვევაში დანაკარგების გამოთვლისას მხედველობაში მიიღება სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი, რომელიც კორექტირდება უზრუნველყოფისთვის

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

გამოყენებული უძრავ-მოძრავი ქონების გაყიდვის დროის, უძრავი ქონების ფასის ინდექსის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვებიდან მოსალოდნელი შემოსავლის კოეფიციენტის მიხედვით. არაუზრუნველყოფილი დავალიანებების შემთხვევაში, დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში განისაზღვრება 100%-ით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვის მეთოდოლოგია მოცემულია 22-ე შენიშვნაში.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა შეიტანა გარკვეული ცვლილებები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების პროცესში, მიმდინარე COVID-19 პანდემიის ფონზე. კერძოდ, მასში შესწორებულია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ინდიკატორები და ავტომატურად არ თვლის, რომ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, თუკი სესხის მოდიფიკაცია მთავრობის მხარდაჭერის ღონისძიებების ნაწილია. ბანკმა ასევე განახლა მომავალი ინფორმაცია, მათ შორის მაკროეკონომიკური მაჩვენებლებისა და სცენარების წონის პროგნოზები.

მაკროეკონომიკური სცენარი

ფასს 9-ის თანახმად, საკრედიტო ზარალის შემცველობა დაფუძნებულია გონივრული და დამხმარე პერსპექტიული ინფორმაციის მიღებით, რომელიც მიიღება ძალისხმევის ზედმეტი ხარჯების გარეშე, რომელიც ითვალისწინებს წარსულის მოვლენებს, მიმდინარე პირობებს და მომავალი ეკონომიკური პირობების პროგნოზებს.

ბანკის მიერ საკრედიტო ზარალის ანაზღაურებაზე საპროგნოზო ინფორმაციის ჩასართავად, ბანკი იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მოწოდებულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს. ამ პროგნოზებით გათვალისწინებული მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც ბანკმა ჩართო ECL- ის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ – ს ზრდას, გაცვლითი კურსისა და უმუშევრობის დონეს.. ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური პირობის შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი წონა), საბაზოსა (0.50-იანი წონა) და პესიმისტურს (0.25-იანი წონა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის წონა გამოითვლება ალბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს.

მოგების გადასახადი

ბანკი ექვემდებარება მოგების გადასახადს და მნიშვნელოვანი განხილვაა საჭირო მოგების გადასახადის განაწილების დადგენისას. ჩვეულებრივი საქმიანობის განმავლობაში არსებობს გარიგებები და გამოთვლები, რომლებისთვისაც საბოლოო გადასახადის განსაზღვრა გაურკვეველია. შედეგად, ბანკი აღიარებს საგადასახადო დავალიანებას იმის საფუძველზე, თუ რამდენად გამოიწვევს დამატებით გადასახადებს და პროცენტებს. ეს საგადასახადო დავალიანება აღიარებულია მაშინ, როდესაც მიუხედავად ბანკის რწმენისა, რომ მისი საგადასახადო მდგომარეობა მოწესრიგებულია, ბანკი თვლის რომ სავარაუდოდ, გარკვეული საკითხები მაინც გახდება სადავო საგადასახადო ორგანოების მიერ განხილვის დროს.

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგება წლისთვის
 (ათას ლარში)

5 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

ბანკის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი არის შემდეგი:

	2020	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი			
<i>ფინანსური აქტივები შეფასებული ამორტიზირებული ღირებულებით</i>			
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	17,230	14,207	12,213
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და მოთხოვნები	503	1,163	811
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ			
სხვა სრული შემოსავლები			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,655	1,633	1,648
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	19,388	17,003	14,672
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	(2,663)	(2,301)	(1,838)
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	(910)	(1,306)	(3,356)
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	(630)	(935)	(1,090)
საპროცენტო ხარჯი	(4,203)	(4,542)	(6,284)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	15,185	12,461	8,388

6 წმინდა საკომისიო შემოსავალი

ბანკის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯები არის შემდეგი:

	2020	2019	2018
საკომისიო შემოსავალი			
საკომისიო გარანტიებიდან	2,189	1,706	596
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	366	341	506
საბარათე ოპერაციები	270	438	306
სხვა ოპერაციები	21	74	49
სულ საკომისიო შემოსავალი	2,846	2,559	1,457
საკომისიო ხარჯი			
საბარათე ოპერაციები	(685)	(757)	(851)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(294)	(312)	(437)
სხვა ოპერაციები	(76)	(80)	(78)
სულ საკომისიო ხარჯი	(1,055)	(1,149)	(1,366)
სულ წმინდა საკომისიო მოგება	1,791	1,410	91

ბანკი იყენებს პრაქტიკულ მიზანშეწონილობას ფასს 15-ის 121-ე პარაგრაფის შესაბამისად და არ ასახავს განმარტებით შენიშვნაში ინფორმაციას დარჩენილ შესასრულებელ ვალდებულებებზე, რომლებსაც აქვს საწყისი მოსალოდნელი ხანგრძლივობა ერთი წლის ან ნაკლები ვადით.

7 საკრედიტო ზარალის ხარჯი ფინანსურ აქტივებზე

ქვემოთ მითითებული ცხრილი ასახავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯს (ცვლილებას) ფინანსურ ინტერუმენტებზე ასახული 2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგება:

	შენიშვნები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	11	-	-	-	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	12	-	-	-	-
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	14	366	9	(137)	238
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	15	(82)	-	-	(82)
ფინანსური გარანტიები		98	-	-	98
სულ საკრედიტო ზარალი		382	9	(137)	254

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგება წლისთვის
 (ათას ლარში)

7 საკრედიტო ზარალის ხარჯი ფინანსურ აქტივებზე (გაგრძელება)

ქვემოთ მითითებული ცხრილი ასახავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯს (ცვლილებას) ფინანსურ ინტერუმენტებზე ასახული 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ფული და ფულადი ექვივალენტები	-	-	-	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1	-	-	1
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	24	(48)	59	35
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	115	-	-	115
ფინანსური გარანტიები	59	-	-	59
სულ საკრედიტო ზარალი	199	(48)	59	210

ქვემოთ მითითებული ცხრილი ასახავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯს ფინანსურ ინტერუმენტებზე ასახული 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მოგება-ზარალის:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ფული და ფულადი ექვივალენტები	1	-	-	1
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2	-	-	2
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	(237)	6	(200)	(431)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(3)	-	-	3
ფინანსური გარანტიები	(18)	-	-	(18)
სულ საკრედიტო ზარალის შემობრუნება	(249)	6	(200)	(443)

8 პერსონალის ხარჯი

ბანკის პერსონალის ხარჯები არის შემდეგი:

	2020	2019	2018
ხელფასები და პრემიები	4,558	4,202	4,109
სხვა საკომპენსაციო თანხები	292	353	526
	4,850	4,555	4,635

2020 წელს ბანკში დასაქმებულ პირთა საშუალო რაოდენობა იყო 64 (2019: 68; 2018: 66).

9 სხვა ხარჯები

ბანკის სხვა ხარჯები არის შემდეგი:

	2020	2019	2018
ცვეთა და ამორტიზაცია (შენიშვნა 16)	1,269	1,286	805
როიალტი	549	92	72
პროფესიული მომსახურების ხარჯები	114	158	146
დაზღვევის ხარჯები	112	10	10
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	94	134	-
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	81	49	45
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურება	53	46	53
კომუნალური ხარჯები	46	46	49
წარმომადგენლობითი ხარჯი	32	75	95
მოგზაურობის ხარჯები	30	113	86
დაბალი ღირებულების აქტივების იჯარასთან დაკავშირებული ხარჯები	14	17	-
საოფისე მარაგები	10	16	14
გადასახადები, მოგების გადასახადი გარდა	7	10	15
სარეკლამო და მარკეტინგული მომსახურება	5	-	6
ჯარიმების საფასური	-	218	-
საოპერაციო იჯარა	-	-	1,063
სხვა	230	278	349
	2,646	2,548	2,808

9 სხვა ხარჯები (გაგრძელება)

ბანკის აუდიტორის ანაზღაურება ბანკის 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტისთვის შეადგენდა 63 ათას ლარს (2019: 75 ათასი ლარი, 2018: 90 ათასი ლარი) (დღგ-ს გარეშე).

10 დაბეგვრა

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილებები შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და გავრცელდა საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი თავდაპირველად 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. ხუთ მაისს ბანკებისთვის ცვლილებების ძალაში შესვლის თარიღმა 2023 წლის იანვრამდე გადაიწია. ახალი ნორმატიული აქტის თანახმად, მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით განაწილებული მოგება, და არა არსებული ნორმატიული აქტების შესაბამისად მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა იანგარიშება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიებს უფლება ექნებათ ჩაითვალოს 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. დივიდენდების განაწილება საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის არ არის მოგების გადასახადით დაბეგვრის საგანი.

2016 წლის თავდაპირველი ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ხელახლა შეაფასა 2019 წლის 1 იანვრის შემდგომ დაწყებული პერიოდებისთვის. ბასს 12-ის „მოგების გადასახადების“ თანახმად, ბანკმა გაუნაწილებელი მოგებისთვის გამოიყენა 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთი იმ აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში, რომელთა რეალიზაცია ან გასტუმრება მოსალოდნელია ახალი ცვლილების მოქმედების პერიოდებში.

ბოლო ცვლილების ძალაში შესვლის შემდეგ ბანკმა გადაიანგარიშა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და შესაბამისად აღიარა გადავადებული საგადასახადო ხარჯი 2020 წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	2020	2019	2018
მიმდინარე წლის საგადასახადო ხარჯი	(218)	(987)	(157)
გადავადებული საგადასახადო სარგებელი/(ხარჯი)			
დროებითი სხვაობების წარმოქმნისა და შემობრუნების გამო	(160)	(407)	(520)
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი საგადასახადო ზარალის ჩამოწერა	(160)	(407)	(520)
სულ მოგების გადასახადის ხარჯი	(378)	(1,394)	(677)

2020 წელს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის მოქმედი განაკვეთი იყო 15% (2019 წ.: 15%, 2018 წ.: 15%).

ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

	2020	2019	2018
მოგება დაბეგვრამდე	10,053	7,456	3,227
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთის შემთხვევაში (15%)	(1,508)	(1,119)	(484)
შემოსავალი, რომელიც დაბეგვრას არ ექვემდებარება და სხვა განსხვავებები	1,130	712	(36)
	(378)	(407)	(520)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

დროებითი განსხვავებების მოძრაობები 2020 წლის 31 დეკემბრის დასასრულისათვის, 2019 და 2018 წლებისათვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

10 სხვა ხარჯები (გაგრძელება)

	ნაშთი 1 იანვარი 2020	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 31 დეკემბერი 2020
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური და გამოყენების უფლების მქონე აქტივები	(323)	24	-	(299)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(654)	(153)	-	(807)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	49	(45)	(91)	(87)
სხვა ვალდებულებები	(85)	14	-	(71)
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	(1,013)	(160)	(91)	(1,264)

	ნაშთი 1 იანვარი 2019	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 31 დეკემბერი 2019
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	(102)	(221)	-	(323)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(581)	(73)	-	(654)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	88	(81)	42	49
სხვა ვალდებულებები	(54)	(32)	-	(85)
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	(649)	(407)	42	(1,013)

	ნაშთი 1 იანვარი 2018	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	ფასს - 9 მიღება	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 31 დეკემბერი 2018
ძირითადი საშუალებები	-	(102)	-	-	(102)
არამატერიალური აქტივები	(135)	(432)	(14)	-	(581)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(46)	40	-	94	88
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(28)	(26)	-	-	(54)
სხვა ვალდებულებები					
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	(209)	(520)	(14)	94	(649)

11 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები 2020 წლის 31 დეკემბრის, 2019 წლის დეკემბრის და 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2020	2019	2018
ნაღდი ფული სალაროში	3,167	2,752	5,109
ფულის ეკვივალენტები			
საკორესპოდენტო ანგარიშები სებ-ში	16,181	498	370
“ნოსტრო” ანგარიშები სხვა ბანკებში	5,676	39,734	17,445
ვადიანი დეპოზიტები სებ-ში	3,203	1,400	10,502
ვადიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში	4,260	12,630	4,606
გამოკლებული-გაუფასურების ზარალი	(2)	(1)	(1)
სულ ფულის ეკვივალენტები	29,318	54,261	32,922
სულ ნაღდი ფული სალაროში და ფულის ეკვივალენტები	32,485	57,013	38,031

სს „იშბანკი საქართველო“
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ათას ლარში)

11 ფული და ფულის ეკვივალენტები (გაგრძელება)

ფულის და ფულის ეკვივალენტების ყველა ნაშთი მიეკუთვნება პირველ ეტაპს; წლის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის მოძრაობა არ მომხდარა.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულადი სახსრები განთავსებული აქვს ერთ ბანკში (2019: ერთი ბანკი; 2018: ერთი ბანკი) რომლის საბალანსო ღირებულება ინდივიდუალურად აღემატება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთის მთლიანი ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 19,381 ათასი ლარი (2019: 38,190 ათასი ლარი; 2018: 14,148 ათასი ლარი).

საკორესპონდენტო ანგარიშების და სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობის მქონე სხვა ბანკებში განთავსებული ფულადი სახსრების საკრედიტო რეიტინგი არის შემდეგი:

	2020	2019	2018
BB	19,381	1,898	58
BB-	5,462	38,546	28,259
B+	40	9,645	4,605
B	-	-	-
შეფასების გარეშე	4,435	4,172	-
სულ	29,318	54,261	32,922

წინამდებარე ცხრილი მოიცავს Fitch Ratings-ის საერთაშორისო სააგენტოების რეიტინგებს.

12 მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 2020 წლის 31 დეკემბრის, 2019 წლის დეკემბრის და 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2020	2019	2018
ერთ წელზე ნაკლები სახელშეკრულებო ვადით	9,193	1,630	4,572
ერთ წელზე მეტი სახელშეკრულებო ვადით	-	-	586
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(3)	(3)	(3)
მთლიანი მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	9,190	1,627	5,155

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოცულობის გაზომვისთვის, ყველა მოთხოვნა საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მიეკუთვნება პირველ ეტაპს. მოთხოვნა საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 3 ათას ლარს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი მოძრაობა წლის განმავლობაში არ დაფიქსირებულა (მე-7 შენიშვნა).

საკრედიტო რეიტინგი მოთხოვნების საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ:

	2020	2019	2018
BB+	-	-	513
BB	8,645	-	4,642
B+	545	1,627	-
სულ	9,190	1,627	5,155

წინამდებარე ცხრილი მოიცავს Fitch Ratings-ის საერთაშორისო სააგენტოების რეიტინგებს.

13 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (“სებ”) წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხებს. რეზიდენტ საფინანსო ინსტიტუტებს მოეთხოვებათ ეროვნული ბანკის მოთხოვნის შესაბამისად, საპროცენტო შემოსავალის მომტან აქტივებზე, შეინარჩუნონ სავალდებულო რეზერვი, რომლის ოდენობა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული თანხების ოდენობაზე. ბანკის მხრიდან აღნიშნული სადეპოზიტო თანხების ამოღების შესაძლებლობა შეზღუდულია კანონმდებლობით.

	2020	2019	2018
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	36,217	24,609	26,567

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები 2020 წლის 31 დეკემბრის, 2019 წლის დეკემბრის და 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2020	2019	2018
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები			
კორპორატიული სესხები	207,908	128,516	132,010
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	22,627	18,594	12,480
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	230,535	147,110	144,490
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები			
იპოთეკური სესხები	4,186	5,619	8,867
სამომხმარებლო სესხები	3,286	3,505	3,892
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	7,472	9,124	12,759
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	238,007	156,234	157,249
გამოკლებული- გაუფასურების რეზერვი	(1,052)	(814)	(778)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	236,955	155,420	156,471

(ა) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ინფორმაციას საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ამორტიზირებული ღირებულებით მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ცვლილების შესახებ საანგარიშგებო წლის დასაწყისსა და დასასრულს შორის. ქვემოთ მოცემულია ცხრილის ძირითადი მიმართულებები:

- ▶ ტრანსფერები 1-ლ, მე-2 და მე-3 ეტაპებს შორის საკრედიტო რისკების ნაშთების მნიშვნელოვნად გაზრდის ან შემცირების გამო ან კრედიტ-გაუფასურების წარმოქმნის პერიოდის განმავლობაში, და შედეგობრივი „აღმავლა“ ან „დაღმავლა“ 12 თვის პერიოდში და სამუდამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი;
- ▶ ახალი შექმნილი ან შექმნილი აქტივები გვამლევს ინფორმაციას პერიოდის განმავლობაში მთლიანი სესხებსა და მაკორესპოდენტობის სესხების გაუფასურების ზარალის შესახებ, თუმცა არ მოიცავს თანხებს, რომლებიც გაიცა და გადახდილ იქნა პერიოდის განმავლობაში და გაიცა არსებული სესხის რეფინანსირებისთვის.
- ▶ პერიოდის განმავლობაში გაუქმებული ხაზი მიემართება სესხების საწყის ნაშთებს, რომლებიც გადახდილ იქნა პერიოდის განმავლობაში.
- ▶ აქტივების უცხოური გაცვლითი ტრანსლაციები აღნიშნული უცხოურ ვალუტაში.
- ▶ წმინდა ხელახალი გაზომვა ეტაპების ტრანსფერების და სარისკო პარამეტრების ცვლილების გამო, მიესადაგება ეტაპებს შორის დაყოვნების ტრანსფერის ან, სამომავლო პერსპექტივით, რისკის პარამეტრების ცვლილების შედეგად განხორციელებულ მოძრაობებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში.

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორატიული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორატიული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	126,883	-	1,632	128,515
შექმნილი ან შექმნილი ახალი აქტივები	162,268	-	-	162,268
გადახდილი აქტივები	(88,200)	-	-	(88,200)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	5,092	-	233	5,325
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	206,043	-	1,865	207,908

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კორპორატიული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(212)	-	-	(212)
2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(516)	-	-	(516)
გადახდილი აქტივები	223	-	-	223
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	(66)	-	(37)	(103)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(571)</u>	<u>-</u>	<u>(37)</u>	<u>(608)</u>

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორატიული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორატიული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	130,484	1,526	-	132,010
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	89,498	-	-	89,498
გადახდილი აქტივები	(94,617)	(3)	-	(94,620)
ტრანსფერი მე-3 ეტაპზე	-	(1,523)	1,523	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	1,519	-	109	1,628
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>126,884</u>	<u>-</u>	<u>1,632</u>	<u>128,516</u>

კორპორატიული სესხები

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(175)	-	-	(175)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(178)	-	-	(178)
გადახდილი აქტივები	167	-	-	167
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	(26)	-	-	(26)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(212)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(212)</u>

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორატიული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორატიული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	133,550	9,086	-	142,636
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	97,559	-	-	97,559
გადახდილი აქტივები	(103,157)	(5,306)	-	(108,463)
ტრანსფერი 1-ლ ეტაპზე	2,302	(2,302)	-	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	230	48	-	278
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>130,484</u>	<u>1,526</u>	<u>-</u>	<u>132,010</u>

კორპორატიული სესხები

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(344)	(1)	-	(345)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(167)	-	-	(167)
გადახდილი აქტივები	289	1	-	290
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	47	-	-	47
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(175)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(175)</u>

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ზომის ბიზნეს სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	15,236	-	3,358	18,594
შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	17,340	39	1,710	19,089
გადახდილი აქტივები	(12,565)	-	(2,915)	(15,480)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	411	-	13	424
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20,422	39	2,166	22,627

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით				
	(26)	-	(230)	(256)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(19)	(15)	(56)	(90)
გადახდილი აქტივები	22	-	182	204
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	2	-	1	3
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(21)	(15)	(103)	(139)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ზომის ბიზნეს სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით				
	9,467	463	2,550	12,480
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	13,839	-	1,174	15,013
გადახდილი აქტივები	(8,227)	(351)	(372)	(8,950)
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	112	(112)	-	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	45	-	6	51
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	15,236	-	3,358	18,594

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(27)	(46)	(240)	(313)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(23)	-	(74)	(97)
გადახდილი აქტივები	23	44	17	84
ტრანსფერი მე-2 ეტაპზე	(2)	2	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	3	-	67	70
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(26)	-	(230)	(256)

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ზომის ბიზნეს სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით				
	4,923	878	2,422	8,223
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	9,795	-	-	9,795
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(4,486)	(878)	(181)	(5,545)
ტრანსფერი მე-2 ეტაპზე	(463)	463	-	-
ტრანსფერი მე-3 ეტაპზე	(307)	-	307	-
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	5	-	2	7
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,467	463	2,550	12, 480

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით				
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(65)	(39)	(323)	(427)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(85)	-	-	(85)
გადახდილი აქტივები	56	39	4	99
ტრანსფერი მე-2 ეტაპზე	46	(46)	-	-
ტრანსფერი მე-3 ეტაპზე	17	-	(17)	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	4	-	96	100
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(27)	(46)	(240)	(313)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით				
	5,175	156	288	5,619
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	555	65	731	1,351
გადახდილი აქტივები	(2,901)	(27)	(33)	(2,961)
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	93	(93)	-	-
ტრანსფერი 2 ეტაპზე	(38)	38	-	-
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(246)	(5)	251	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	135	10	32	177
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,773	144	1,269	4,186

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(14)	(1)	(8)	(23)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(28)	-	(6)	(34)
გადახდილი აქტივები	12	-	2	14
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	3	-	-	3
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(27)	(1)	(12)	(40)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	8,634	18	215	8,867
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	1,092	-	-	1,092
გადახდილი აქტივები	(4,467)	(18)	(58)	(4,543)
ტრანსფერი 2 ეტაპზე	(153)	153	-	-
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(118)	-	118	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	187	3	13	203
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,175	156	288	5,619

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		(14)	-	(14)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(7)	1	-	(6)
გადახდილი აქტივები	5	-	-	5
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	1	(1)	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	1	(1)	(7)	(7)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(14)	(1)	(7)	(22)

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,440	150	120	2,710
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	7,320	-	-	7,320
გადახდილი აქტივები	(1,125)	(72)	-	(1,197)
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(30)	(60)	90	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	29	-	5	34
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,634	18	215	8,867

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(4)	-	-	(4)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(9)	-	-	(9)
გადახდილი აქტივები	3	-	-	3
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	(4)	-	-	(4)
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(14)	-	-	(14)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,705	77	723	3,505
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	1,319	64	147	1,530
გადახდილი აქტივები	(1,485)	(69)	(363)	(1,917)
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(77)	(8)	85	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	166	-	2	168
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,628	64	594	3,286

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2020 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	(21)	(10)	(293)	(324)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(24)	-	(39)	(63)
გადახდილი აქტივები	31	13	60	104
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(14)	(3)	17	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	6	-	12	18
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(22)	-	(243)	(265)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	3,078	195	619	3,892
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	1,607	41	91	1,739
გადახდილი აქტივები	(1,890)	(122)	(129)	(2,141)
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	18	(18)	-	-
ტრანსფერი მე-2 ეტაპზე	(29)	29	-	-
ტრანსფერი მე-3 ეტაპზე	(87)	(50)	137	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	8	2	5	15
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,705	77	723	3,505

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	(30)	(33)	(212)	(275)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(20)	(1)	(101)	(122)
გადახდილი აქტივები	15	16	107	138
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	9	-	(9)	-
ტრანსფერი 2 ეტაპზე	(3)	12	(9)	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	8	(4)	(69)	(65)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(21)	(10)	(293)	(324)

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2018 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	4,254	157	535	4,946
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	1,937	-	-	1,937
გადახდილი აქტივები	(2,743)	(93)	(166)	(3,002)
ტრანსფერი 2 ეტაპზე	(129)	129	-	-
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(250)	-	250	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	9	2	-	11
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,078	195	619	3,892

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2018 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	(71)	(33)	(329)	(433)
შექმნილი ან შექმნილი ახალი აქტივები	(85)	-	-	(85)
გადახდილი აქტივები	10	14	125	149
ტრანსფერი 2 ეტაპზე	1	(1)	-	-
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	71	-	(71)	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	43	(13)	63	93
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(31)	(33)	(212)	(276)

საკრედიტო ზარალის რეზერვი პერიოდში აღიარებულ მომხმარებელზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისთვის ფორმირებულია სხვადასხვა ფაქტორებით, დეტალები მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მოცემულია მე-7 შენიშვნაში.

(ბ) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

. ბანკი მუშაობს საკუთარი შიდა შეფასების სისტემის განხორციელებაზე, რომელიც განსაზღვრავს საკრედიტო რისკის კატეგორიას რამდენიმე ფაქტორიდან გამომდინარე, რაც გავლენას მოახდენს მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ხარისხზე ბიზნეს სეგმენტების მიხედვით. აღნიშნული შიდა შეფასების სისტემის დანერგვამდე, ბანკი სასესხო პოტენციალს აკონტინენტორლებს ყოველდღიურად ვადაგადაცილების ოთხი პერიოდის მიხედვით და ასეთი ანალიზის შედეგად მიღებული მიღებული ინფორმაციის მიხედვით, გეგმავს შესაბამის მოქმედებებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
კორპორატიული სესხები				
	206,043	-	1,865	207,908
ვადაგადაუცილებელი	206,043	-	-	206,043
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	1,865	1,865
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	20,422	39	2,166	22,627
ვადაგადაუცილებელი	20,377	39	1,711	22,127
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	45	-	-	45
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	455	455
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	226,465	39	4,031	230,535

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იპოთეკური სესხები	2,773	144	1,269	4,186
ვადაგადაუცილებელი	2,345	34	1,104	3,483
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	428	-	-	428
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	110	-	110
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	165	165
სამომხმარებლო სესხები	2,628	64	594	3,286
ვადაგადაუცილებელი	2,505	64	271	2,841
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	123	-	28	151
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	-	17	17
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	277	277
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	5,401	208	1,863	7,472
სულ მთლიანი მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	231,866	247	5,894	238,007

სს „იმზანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორატიული სესხები	126,884	-	1,632	128,516
ვადაგადაუცილებელი	126,884	-	-	126,884
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	1,632	1,632
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	15,236	-	3,358	18,594
ვადაგადაუცილებელი	15,236	-	1,174	16,410
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	2,184	2,184
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	142,120	-	4,990	147,110
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	5,175	156	288	5,619
ვადაგადაუცილებელი	4,804	-	155	4,959
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	371	-	-	371
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	156	-	156
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	133	133
სამომხმარებლო სესხები	2,705	77	723	3,505
ვადაგადაუცილებელი	2,669	29	376	3,074
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	36	-	6	42
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	48	-	48
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	341	341
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	7,880	233	1,011	9,124
სულ მთლიანი მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	150,000	233	6,001	156,234

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორატიული სესხები	130,484	1,526	-	132,010
ვადაგადაუცილებელი	130,484	1,526	-	132,010
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	9,467	463	2,550	12,480
ვადაგადაუცილებელი	9,467	463	108	10,038
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	2,442	2,442
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	139,951	1,989	2,550	144,490

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იპოთეკური სესხები	8,634	18	215	8,867
ვადაგადაუცილებელი	8,434	18	41	8,493
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	200	-	-	200
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	174	174
სამომხმარებლო სესხები	3,078	195	619	3,892
ვადაგადაუცილებელი	2,917	61	189	3,167
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	161	3	-	164
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	131	16	147
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	414	414
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	11,712	213	834	12,759
სულ მთლიანი მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	151,663	2,202	3,384	157,249

(გ) უზრუნველყოფის საგნისა და სხვა საკრედიტო გაუმჯობესების ანალიზი

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპები არის შემდეგი:

- ▶ კომერციული სესხებისთვის – უძრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, მოძრავი ქონება, თავდებობა;
- ▶ ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, მოძრავი ქონება და თავდებობა;

ცხრილში წარმოდგენილია მფლობელობაში არსებული უზრუნველყოფის საგნის ამჟამინდელი სამართლიანი ღირებულებებისა და საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების (მე-3 ეტაპი) საკრედიტო ხარისხის გაუმჯობესების საშუალებების ანალიზი. უზრუნველყოფის დონიდან გამომდინარე, მე-3 ეტაპის ზოგიერთ დავალიანებაზე შეიძლება არ იყოს ინდივიდუალურად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, როდესაც უზრუნველყოფის საგნის მოსალოდნელი ღირებულება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგებზე უფრო მაღალია, მაშინაც კი, თუ უზრუნველყოფის საგნის სამომავლო ღირებულების პროგნოზირება ხდება სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის საფუძველზე. თუმცა, მე-3 ეტაპის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეიძლება უფრო მაღალი იყოს, ვიდრე ქვემოთ ნაჩვენებია წმინდა დავალიანება, როდესაც სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის გამოყენებით შეფასებული უზრუნველყოფის საგნის სამომავლო ღირებულების შემცირება მოსალოდნელია.

	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება საბაზრო სცენარის მიხედვით						შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
	საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	უძრავი ქონება	სხვა*	უზრუნველყოფის საგნის ნამეტი	მთლიანი უზრუნველყოფა	რისკის ნეტო ოდენობა	
31 დეკემბერი 2020	5,894	16,168	3,979	(14,635)	5,512	382	395
კორპორატიული სესხები	1,865	5,902	1,865	(5,902)	1,865	-	37
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	2,166	6,615	1,876	(6,398)	2,093	73	103
იპოთეკური სესხები	1,269	2,361	-	(1,110)	1,251	18	12
სამომხმარებლო სესხები	594	1,290	238	(1,225)	303	291	243

*სატრანსპორტო საშუალებები, თავდებობა, მანქანა-დანადგარები, სხვა ძირითადი საშუალებები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები და სავაჭრო დებიტორული დავალიანება..

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	<i>უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება საბაზრო სცენარის მიხედვით</i>						<i>შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი</i>
	<i>საკრედიტო რისკის მუქსიმალური მოცულობა</i>	<i>უძრავი ქონება</i>	<i>სხვა*</i>	<i>უზრუნველყოფის საგნის ნამეტი</i>	<i>მთლიანი უზრუნველყოფა</i>	<i>რისკის ნეტო ოდენობა</i>	
31 დეკემბერი 2019	6,001	11,491	5,029	(10,855)	5,665	335	530
კორპორატიული სესხები	1,632	2,810	1,632	(2,810)	1,632	-	-
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	3,358	7,297	3,137	(7,083)	3,351	6	230
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	288	540	33	(285)	288	-	7
სამომხმარებლო სესხები	723	844	227	(677)	394	329	293

*სატრანსპორტო საშუალებები, თავდებობა, მანქანა-დანადგარები, სხვა ძირითადი საშუალებები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები და სავაჭრო დებიტორული დავალიანება.

	<i>უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება საბაზრო სცენარის მიხედვით</i>						<i>შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი</i>
	<i>საკრედიტო რისკის მუქსიმალური მოცულობა</i>	<i>უძრავი ქონება</i>	<i>სხვა*</i>	<i>უზრუნველყოფის საგნის ნამეტი</i>	<i>მთლიანი უზრუნველყოფა</i>	<i>რისკის ნეტო ოდენობა</i>	
31 დეკემბერი 2018	3,384	8,730	2,795	(8,383)	3,140	244	452
კორპორატიული სესხები	-	-	-	-	-	-	-
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	2,550	7,619	2,516	(7,611)	2524	26	240
იპოთეკური სესხები	215	449	41	(279)	209	6	-
სამომხმარებლო სესხები	619	662	238	(493)	407	212	212

*სატრანსპორტო საშუალებები, თავდებობა, მანქანა-დანადგარები, სხვა ძირითადი საშუალებები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები და სავაჭრო დებიტორული დავალიანება..

ცხრილში მოცემულია იმ სესხების საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებზეც არ აღიარებულა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უზრუნველყოფის საგნის არსებობის გამო:

	<u>2020</u>
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	
კორპორატიული სესხები	6,810
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	5,856
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	12,666
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	
იპოთეკური სესხები	2,229
სამომხმარებლო სესხები	1,803
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	4,032
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	16,698

ცხრილში მოცემულია იმ სესხების საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებზეც არ აღიარებულა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უზრუნველყოფის საგნის არსებობის გამო:

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	<u>2019</u>
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	
კორპორატიული სესხები	29,398
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	6,630
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	36,028
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	
იპოთეკური სესხები	3,160
სამომხმარებლო სესხები	1,098
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	4,258
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	40,286

ცხრილში მოცემულია იმ სესხების საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებზეც არ აღიარებულა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უზრუნველყოფის საგნის არსებობის გამო:

	<u>2018</u>
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	
კორპორატიული სესხები	39,363
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	5,669
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	45,032
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	
იპოთეკური სესხები	6,133
სამომხმარებლო სესხები	1,736
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	7,869
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	52,901

(დ) სასესხო პორტფელის დარგობრივი და გეოგრაფიული ანალიზი

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს სესხებს, რომლებიც გაიცა საქართველოს ეკონომიკის შემდეგ დარგებში მოქმედ მომხმარებლებზე:

	<u>2020</u>		<u>2019</u>		<u>2018</u>	
მშენებლობა და მიწის მოწყობა	40,220	17%	24,307	16%	27,766	18%
ფინანსური დაწესებულებები	33,183	14%	25,806	17%	16,192	10%
ენერჯეტიკა	31,074	13%	18,458	12%	21,241	14%
სამომხმარებლო საქონელი	27,756	12%	23,776	15%	27,715	18%
მომსახურება	23,105	10%	8,384	5%	15,274	10%
სასტუმროების, რესტორნების ბიზნესი და ტურიზმი	20,472	9%	9,842	6%	10,487	7%
სხვა სექტორები	19,459	8%	4,253	3%	1,390	1%
უძრავი ქონების მართვა	18,453	8%	15,264	10%	4,497	3%
ტანსაცმლის, ფეხსაცმლის და საფეიქრო ნაწარმის წარმოება და ვაჭრობა	10,600	4%	6,077	4%	4,108	3%
ჯანდაცვა	5,043	2%	5,003	3%	3,001	2%
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	7,472	3%	9,124	6%	12,759	8%
ტელეკომუნიკაცია	1,151	0%	1,179	1%	10,831	7%
სოფლის მეურნეობა	19	0%	4,761	3%	1,988	1%
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, სულ	238,007	100%	156,234	100%	157,249	100%
გამოკლებული - გაუფასურების რეზერვი	<u>(1,052)</u>		<u>(814)</u>		<u>(778)</u>	
სულ მომხმარებლებზე გაცემული წმინდა სესხები	236,955		155,420		156,471	

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

(ე) სულ მომხმარებლებზე გაცემული წმინდა სესხები

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს ათ მსესხებელზე ან ერთმანეთთან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფზე გაცემული სესხები (2019 წ.: ხუთი, 2018 წ.: შვიდი), რომელთაგან თითოეულის საბალანსო ღირებულება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება. ამ სესხების მთლიანი ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 116, 435 ათასი ლარი (2019 წ.: 54, 261 ათასი ლარი; 2018 წ.: 73, 033 ათასი ლარი).

(ფ) სესხის დაფარვის ვადები

სასესხო პორტფელის დაფარვის ვადა წარმოდგენილია 22-ე განმარტებით შენიშვნაში, რომელიც ასახავს დარჩენილ ვადას საანგარიშგებო თარიღიდან სესხების ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ დაფარვის თარიღამდე. ბანკის მიერ გაცემული სესხების მოკლევადიანი ხასიათის გამო, სავარაუდოდ, დაფარვის თარიღისთვის ბევრი სესხი განახლდება. შესაბამისად, სასესხო პორტფელის ეფექტური ვადა ხელშეკრულებით შეთანხმებულზე უფრო ხანგრძლივი შეიძლება იყოს.

(გ) შეცვლილი და რესტრუქტურირებული სესხები

ბანკი აუქმებს ფინანსურ აქტივს, როგორცაა მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, როდესაც ხელშეკრულების პირობები ხელახალი განხილვის საგანი ხდება იმდენად, რომ, ფაქტობრივად, გარდაიქმნება ახალ სესხად, ცვლილებები კი აღიარებულია, როგორც გაუქმების მოგება ან ზარალი, იმ შემთხვევაში თუ გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირებულია, როგორც 1-ლი ეტაპი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვის მიზნებისათვის.

თუ მოდიფიკაცია არ არის ასახული არსებითად განსხვავებულ ფულადი ნაკადების მოძრაობაში, მოდიფიკაცია არ მთავრდება აღიარების გაუქმებით. ფულადი ნაკადების მოძრაობაში, ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთამდე დისკონტირების მიმართ განხორციელებული ცვლილების საფუძველზე, ბანკი ასახავს მოდიფიკაციის შედეგად მიღებულ მოგებას ან ზარალს, იმ დაშვებით, რომ გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული.

2020 წლის განმავლობაში, ბანკმა გარკვეულ კორპორატიულ და სავაჭრო სესხებთან მიმართებით შეცვალა პირობები, მათ შორის ანაზღაურებადი შვებულების მიდგომები, რაც გამოიწვია კოვიდ-19 პანდემიის შედეგების გამო მთავრობის მიერ განხორციელებულმა ცვლილებებმა. ბანკმა მიიჩნია, რომ ეს ცვლილებები იყო არაარსებითი.

15 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბრისთვის მოიცავს შემდეგს:

	2020	2019	2018
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით			
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	7,485	21,868	15,022
თურქეთის რესპუბლიკის სახაზინო ობლიგაციები	10,553	11,836	10,439
სულ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	18,038	33,704	25,461

ყველა ფასიანი ქაღალდი 1-ელ ეტაპს მიეკუთვნება. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 105 ათასი ლარი და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი მოძრაობა წლის განმავლობაში არ დაფიქსირებულა (მე-7 შენიშვნა).

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო შეფასება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2019 და 2018 წლებისთვის არის შემდეგი:

	2020	2019	2018
BB	7,485	21,868	10,439
BB-	10,553	11,836	15,022
	18,038	33,704	25,461

საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს მიერ საქართველოსთვის მინიჭებული რეიტინგი არის BB - სტაბილური პერსპექტივით. იმავე საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ თურქეთის რესპუბლიკის ქვეყნის რეიტინგი კი ასევე განისაზღვრა BB -სტაბილური პერსპექტივით.

სს „იშბანკი საქართველო“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

16 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება

ძირითადი საშუალებები, აღჭურვილობა, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება 2020 წლის 31 დეკემბრის, 2019 და 2018 წლებისთვის მოიცავს შემდეგს

	საიჯარო გაუმჯობეს ებები	კომპიუტერუ ლი ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	ავეჯი და მოწყობილობე ბი	სატრანსპორტო საშუალებები	არამატერიალური აქტივები	აქტივის გამოყენების უფლება: შენიშვნები	სულ
თვითღრებულება							
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,054	818	370	167	729	-	4,138
შემოსვლები	2	75	12	171	-	-	260
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,056	893	382	338	729	-	4,398
ფასს-16-ზე გადასვლის ეფექტი	-	-	-	-	-	2,737	2,737
შემოსვლები	-	12	14	83	-	-	109
ჩამოწერები	-	(12)	-	(52)	-	-	(64)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,056	893	396	369	729	-	7,180
შემოსვლები	7	561	3	208	303	-	1,082
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,063	1,454	399	577	1,032	2,737	8,262
ცვეთა და ამორტიზაცია							
ნაშთი 2018 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	(1,396)	(454)	(242)	(131)	(386)	-	(2,609)
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(393)	(169)	(75)	(59)	(109)	-	(805)
ნაშთი 2019 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	(1,789)	(623)	(317)	(190)	(495)	-	(3,414)
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(62)	(138)	(48)	(48)	(109)	(880)	(1,285)
ჩამოწერები	-	9	-	52	-	-	61
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1,851)	(752)	(365)	(186)	(694)	(880)	(4,638)
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(47)	(133)	(33)	(61)	(80)	(915)	(1,269)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1,898)	(885)	(398)	(247)	(684)	(1,795)	(5,907)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	267	270	65	148	234	-	984
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	205	141	31	183	125	1,856	2,541
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	165	568	1	330	348	942	2,354

16 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები მოიცავს კომპიუტერულ პროგრამებსა და ლიცენზიებს.

ქვემოთ მოცემულია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	2020
2020 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	1,932
დარიცხული პროცენტი	94
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	61
გადახდები	(1,003)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,084

17 სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივები და ვალდებულებები 2020 წლის დეკემბრის, 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2020	2019	2018
სხვა აქტივები			
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	650	625	11,084
მოგების გადასახადის აქტივები	821	-	107
დასაკუთრებული ქონება	2,355	-	-
პრობლემური მსესხებლებისგან მისაღები თანხები	443	135	63
წინასწარ გადახდილი ხარჯები	445	-	-
სხვა	35	52	3
სულ სხვა აქტივები	4,749	812	11,257
სხვა ვალდებულებები			
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	203	311	8,272
საიჯარო ვალდებულებები	1,084	1,932	-
დეპოზიტებით უზრუნველყოფილი სესხები	997	1,051	-
სხვა	698	351	28
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	-	854	-
სულ სხვა ვალდებულებები	2,982	4,499	8,300

18 ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე 2020 წლის დეკემბრის, 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2020	2019	2018
ვოსტრო ანგარიშები	16,014	33,131	13,672
ვადიანი ანაზრები	115,506	100,525	92,837
სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხი	5,001	-	-
	136,521	133,656	106,509

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკში ოთხ ბანკს აქვს ფულადი სახსრები განთავსებული (2019 წ.: სამი ბანკი; 2018 წ.: სამი ბანკი), რომელთა საბალანსო ღირებულებები ინდივიდუალურად აღემატება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთების მთლიანი ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის არის 126,272 ათასი ლარი (2019 წ.: 129,486 ათასი ლარი; 2018 წ.: 106,509 ათასი ლარი).

სს „იმზანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

18 ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე (გაგრძელება)

სებ-ისგან მიღებული სესხები წარმოადგენს მოკლევადიან, რეფინანსირებისთვის განკუთვნილ, ლარში არსებულ სესხებს, რომლებიც გამოიყენება ბანკის მიერ ლარში არსებული საჭიროებების ლიკვიდურობის შესანარჩუნებლად.

19 ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე 2020 წლის დეკემბრის, 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 წლის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2020	2019	2018
მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაზრები			
საცალო	11,503	4,312	2,877
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	6,230	1,486	2,895
კორპორატიული	20,086	11,124	6,202
	<u>37,819</u>	<u>16,922</u>	<u>11,974</u>
ვადიანი ანაზრები			
საცალო	17,393	16,075	16,236
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	695	2,991	3,993
კორპორატიული	19,913	874	6,149
	<u>38,001</u>	<u>19,940</u>	<u>26,378</u>
სულ მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	<u>75,820</u>	<u>36,862</u>	<u>38,352</u>

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ გააჩნდა მომხმარებელთა ანაზრებზე არსებული ნაშთები (2019 წ.: არ არსებობს; 2018 წ.: 225 ათასი ლარი), რომლებითაც უზრუნველყოფილი იყო ბანკის მიერ გაცემული სესხები. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ აქვს რომელიმე მომხმარებლის მიერ განთავსებული ფულადი სახსრები (2019 წ.: არცერთი მომხმარებელი; 2018 წ.: არცერთი მომხმარებელი), რომელთა საბალანსო ღირებულება ინდივიდუალურად აღემატება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს.

20 სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი

სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი 2020 წლის დეკემბრის, 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2020	2019	2018
მშობელი ბანკისგან ნასესხები სახსრები	-	-	13,093
სესხები სხვა ფინანსური დაწესებულებებისგან	29,188	15,674	18,823
სულ სხვა ნასესხები სახსრები	<u>29,188</u>	<u>15,674</u>	<u>31,916</u>
მშობელი ბანკისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხი	-	-	-
სულ სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	<u>29,188</u>	<u>15,674</u>	<u>31,916</u>

ბანკმა დაფარა მშობელი ბანკისგან მიღებული 16,000 ათასი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხი (39,162 ათასი ლარი) და მშობელმა ბანკმა საწესდებო კაპიტალი 2018 წლის 25 ივლისს ამავე თანხით გაზარდა.

20 ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე (გაგრძელება)

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში ასე გამოიყურება:

	სხვა ნასესხები სახსრები	სუბორდინირ ებული სესხები	ფინანსური საქმიანობის შედეგად მიღებული ვალდებულებები
2018 წლის 31 დეკემბრის			
მდომარეობით საბალანსო ღირებულებები	31,916	-	31,916
გაცემიდან მიღებული			
შემოსავალი	-	-	-
გამოსყიდვა	(17,708)	-	(17,708)
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	1,405	-	1,405
სხვა	61	-	61
2019 წლის 31 დეკემბრის			
მდომარეობით საბალანსო ღირებულებები	15,674	-	15,674
გაცემიდან მიღებული			
შემოსავალი	16,219	-	16,219
გამოსყიდვა	(4,875)	-	(4,875)
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	2,168	-	2,168
სხვა	2	-	2
2020 წლის 31 დეკემბრის			
მდომარეობით საბალანსო ღირებულებები	29,188	-	29,188

21 კაპიტალის მართვა

ბანკი ინარჩუნებს კაპიტალის ბაზის მართვასთან დაკავშირებულ აქტივობებს ბიზნესის თანდაყოლილი რისკების დასაფარად და აკმაყოფილებს ადგილობრივი ბანკის ზედამხედველის, საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მონიტორინგი ხდება, სხვა ზომებთან ერთად, ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტის მიერ დადგენილი წესებისა და კოეფიციენტების გამოყენებით, (BIS წესები / კოეფიციენტები) რომელიც შემოდებულ იქნა საქართველოს ეროვნული ბანკი ბანკის მიერ კომერციული ბანკების ზედამხედველობის პროცესში.

ბანკი კაპიტალად მიიჩნევს იმ მუხლებს, რომლებიც კანონმდებლობით განისაზღვრება საკრედიტო დაწესებულებებისთვის კაპიტალად. სეზ-ის არსებული კაპიტალის მოთხოვნების მიხედვით, ბანკებმა კაპიტალის თანაფარდობის კოეფიციენტი რისკის მიხედვით შექონილ აქტივებთან (საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი) მინიმალურ საზედამხედველო კაპიტალზე მაღალ დონეზე უნდა შეინარჩუნონ. ბანკის კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზნებია უზრუნველყოს სეზ-ის მიერ დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნების დაცვა და ბანკის ფუნქციონირებადობის შენარჩუნება. სეზ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობის შემოწმება ხდება ყოველთვიურად საანგარიშო მოხსენების სახით, რომელშიც ნაჩვენებია შესაბამისი გამოთვლები და რომელსაც გადახედავენ და ხელს აწერენ ბანკის გენერალური დირექტორი და ფინანსური დირექტორი.

ბაზელ I

ბაზელ I-ის კაპიტალის მოთხოვნების თანახმად, ბანკებმა საზედამხედველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შექონილ აქტივებთან თანაფარდობის მინიმუმ 9.6%-იანი კოეფიციენტი („საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი“), ხოლო პირველადი კაპიტალის რისკის მიხედვით შექონილ აქტივებთან თანაფარდობის მინიმუმ 6.4% კოეფიციენტი უნდა შეინარჩუნონ. ბანკი აკმაყოფილებდა სეზ-ის მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნას. 2017 წელი ბაზელ I-ის კაპიტალის მოთხოვნის მოქმედების ბოლო წელია. 2018 წლის იანვრიდან იგი სრულად გაუქმდა.

2017 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდში კაპიტალის რისკის მიხედვით შექონილ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა იყო:
 ძირითადი პირველადი კაპიტალი: 7%; პირველადი კაპიტალი: 8.5% და საზედამხედველო კაპიტალი: 10.5%.

21 კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ბაზელ III

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ“ დებულებაში. კაპიტალის განახლებული ჩარჩოს მიხედვით, კაპიტალის მოთხოვნები დაიყო პილარ 1-ის მოთხოვნებად, რომელიც ეხება ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და მთლიანი საზედამხებელო კაპიტალი მინიმალურ მოთხოვნებს და პილარ-1-ით და პილარ 2-ით გათვალისწინებულ დამატებით ბუფერებად.

პილარ 1

- ▶ კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შედიოდა საზედამხებელო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განისაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით;
- ▶ კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შედიოდა საზედამხებელო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განისაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით;
- ▶ სისტემურობის ბუფერი დაინერგება სისტემურად მნიშვნელოვანი ბანკებისთვის ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში.

პილარ 2

- ▶ სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერმა ჩაანაცვლა უცხოურ ვალუტებში გამოხატული არაჰეჯირებული სავალუტო სესხების კონსერვატიული შეწონვა;
- ▶ დაინერგება კონცენტრაციის რისკის ბუფერი სექტორული და ერთი მსესხებლის კონცენტრაციის რისკისთვის;
- ▶ წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი დაინერგება ჯგუფის მიერ წარმოდგენილ სტრეს-ტესტების შედეგებზე დაყრდნობით;
- ▶ მარეგულირებელი ორგანოს მიერ განსაზღვრული რისკების შეფასების საერთო პროგრამის (GRAPE) ბუფერი ბანკის კონკრეტულ რისკებზე დაყრდნობით.

გარდა ამისა, ახალი მეთოდოლოგიის საფუძველზე დაინერგა სესხის მომსახურებისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტები კონკრეტული ზღვრები. აქტივები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს წინასწარ განსაზღვრულ სესხის მომსახურების კოეფიციენტისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის ლიმიტებს, უფრო მაღალი რისკით შეიწონება.

საქართველოს ეროვნული ბანკის სამეთვალყურეო გეგმა კოვიდ-19-სთან დაკავშირებით

კორონავირუსის (კოვიდ-19) პანდემიით გამოწვეული უარყოფითი შედეგების შემცირებისა და საქართველოს ეკონომიკის განვითარების მიზნით, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა შეიმუშავა დროებითი სამეთვალყურეო გეგმა, რომელიც სრულ შესაბამისობაშია საერთაშორისო სავალუტო ფონდის, ევროპის ცენტრალური ბანკის და სხვა წამყვანი ფინანსური ორგანოების რეკომენდაციებთან.

დაუყოვნებელი ზომები:

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერის მოთხოვნების გაუქმება (2.5%);
- უცხოურ ვალუტაში ინდუცირებული საკრედიტო რისკის ბუფერის შემცირება 2/3-ით.
- კომერციული ბანკების ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტისთვის უცხოური ვალუტის აქტივების რეზერვების გამოქვითვის ზრდის გადადება, რომელიც შეიქმნა „აქტივების კლასიფიკაციის და შესაძლო სასესხო ზარალის“ წესის მიხედვით.

სებ-ის მიერ დაწესებულია მორატორიუმი კომერციულ ბანკების ნებისმიერი მარეგულირებელი დარღვევის შესახებ, რაც გამოწვეულია გარე ფაქტორებით, როგორცაა დამატებითი დაკრედიტო ზარალი, უცხოური ვალუტის კურსის რყევები და ა.შ.

სებ მოითხოვს, რომ ბანკმა შეინარჩუნოს სულ მცირე კაპიტალის მთლიანი ადეკვატურობის კოეფიციენტი 16.63%, პირველი საფეხურის კაპიტალის თანაფარდობა 8.10% და ძირითადი პირველი საფეხურის კაპიტალის თანაფარდობა 6.07% რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან, გამოანგარიშებული ბაზელ III-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები დაანგარიშებული საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ბაზელ II / III მოთხოვნების შესაბამისად მდგომარეობს შემდეგში:

21 კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

	2020	2019	2018
საწესდებო კაპიტალი	69,162	69,162	69,162
გაუნაწილებელი მოგება	14,154	11,357	5,549
გამოქვითვები	(318)	(111)	(220)
მთლიანი ძირითადი პირველადი კაპიტალი და პირველადი კაპიტალი	82,998	80,408	74,491
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების ზოგადი რეზერვი (რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-მდე)	4,423	3,208	3,394
	87,421	83,616	77,885
სულ საზედამხედველო კაპიტალი			
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	353,850	256,660	271,488
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (საბალანსო და გარესბალანსო მუხლები)	1,464	1,503	346
საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	26,884	22,161	18,304
	382,198	280,324	290,138
საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	22%	29%	26%
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	22%	29%	26%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	23%	30%	27%
საცდელი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	6%	9%	9%
სულ მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	8%	11%	12%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	17%	20%	20%

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ფასდება რისკის წონების იერარქიით, რომელიც კლასიფიცირდება მათი ხასიათის მიხედვით და ასახავს თითოეულ აქტივთან და კონტრაქტთან დაკავშირებული საკრედიტო, საბაზრო და სხვა რისკების შეფასებას, ნებისმიერი დასაშვები გირაოს ან თავდებობის გათვალისწინებით.

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი

(ა) კორპორატიული მართვის სისტემა

ბანკი დაფუძნებულია, როგორც ბანკი საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკის მართვის უმაღლესი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო. სამეთვალყურეო საბჭო იღებს სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებს ბანკის საქმიანობის შესახებ.

სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს დირექტორთა საბჭოს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის საქმიანობის ზოგად მართვაზე.

(ბ) შიდა კონტროლის პოლიტიკა და პროცედურები

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბანკის შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და ფუნქციონირებაზე, რომელიც შეესაბამება ოპერაციების მასშტაბსა და ხასიათს.

შიდა კონტროლის სისტემამ უნდა უზრუნველყოს შემდეგი:

- ▶ რისკის სათანადო და ყოველმხრივი შეფასება და მართვა;
- ▶ სათანადო ბიზნესსაქმიანობის, ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების ფუნქციები, მათ შორის ოპერაციების სათანადო ავტორიზაცია, დამუშავება და ასახვა;
- ▶ სააღრიცხვო ჩანაწერების, მმართველობითი ინფორმაციის, სავალდებულო ანგარიშგების და სხვ. სისრულე, სიზუსტე და დროულობა.
- ▶ საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების საიმედოობა და მონაცემებისა და სისტემების დაცულობა და გამართულობა;
- ▶ თაღლითური ან უკანონო საქმიანობის აღკვეთა, აქტივების მისაკუთრების ჩათვლით;
- ▶ კანონებისა და ნორმების დაცვა.

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია რისკების განსაზღვრასა და შეფასებაზე, კონტროლის სისტემის შემუშავებასა და მისი ეფექტურობის მონიტორინგზე. ხელმძღვანელობა აკვირდება ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობას და პერიოდულად ნერგავს კონტროლის დამატებით მექანიზმებს ან ცვლის არსებულ მექანიზმებს, თუ ამას საჭიროდ ჩათვლის.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ბანკი აკმაყოფილებს სებ-ის მოთხოვნებს რისკის მართვასთან და შიდა კონტროლთან დაკავშირებით, მათ შორის მოთხოვნებს შიდა აუდიტის ფუნქციის შესახებ და რომ რისკის მართვა და შიდა კონტროლის სისტემები შეესაბამება თავისი ოპერაციების მასშტაბს, ხასიათსა და სირთულეს.

(გ) რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები

რისკის მართვა საბანკო საქმიანობისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა და ბანკის ოპერაციების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. ბანკის ძლიერი რისკების მენეჯმენტი ასახავს ბანკის რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ არსებულ მნიშვნელობას რისკების სტრატეგიის ფორმირებაში და საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვისთვის. რისკის ყოვლისმომცველი მართვისთვის საჭირო ყველა კომპონენტი ჩართულია რისკების ორგანიზაციის სტრუქტურაში: საწარმოს რისკის მენეჯმენტი; საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვა; რისკების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა და აიტი ინფრასტრუქტურის მხარდაჭერა; ჯვარედინი რისკის ანალიტიკური საშუალებები და ტექნიკა, როგორცაა კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და სტრესის ტესტირება. ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, ლიკვიდობის რისკს და საბაზრო რისკს. ის ასევე ექვემდებარება სხვადასხვა ოპერაციულ და ბიზნეს რისკებს.

რისკების მართვის პოლიტიკა მიზნად ისახავს ბანკის წინაშე მდგარი რისკების იდენტიფიცირებას, ანალიზს და მართვას, შესაბამისი რისკის ლიმიტებისა და კონტროლის დადგენას, რისკების დონის მუდმივად მონიტორინგს და ლიმიტების დაცვას. რეგულარულად განიხილება რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, რათა ასახოს ცვლილებები ბაზრის პირობებში, პროდუქტებსა და მომსახურებებში და საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვა.

ხელმძღვანელობის ზოგადი პასუხისმგებლობაა რისკის მართვის სისტემის ზედამხედველობა, ძირითადი რისკების მართვის გაკონტროლება, თავისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა და ასევე დიდი კრედიტების დამტკიცება.

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს რისკის შემცირების ზომების მონიტორინგსა და დანერგვაზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი საქმიანობდეს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში. რისკების მართვის დირექტორი საკითხებში პასუხისმგებელია რისკის ზოგადი მართვისა და შესაბამისობის ფუნქციებზე, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური რისკების განსაზღვრის, შეფასების, მართვისა და ანგარიშგების საყოველთაო პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვის უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტის წინაშე ანგარიშვალდებული.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდურობის რისკები, როგორც პორტფელის, ისე გარიგებების დონეზე, იმართება და კონტროლდება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის, რისკების მართვის განყოფილების და აქტივებ-პასივების მართვის კომიტეტის მიერ. მსგავსი კონტროლის მექანიზმები იძლევა იმის გარანტიას, რომ ბანკი მიიღებს ინფორმირებულ რისკობრივ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც იქნება შეფასებული ადეკვატურად, ბანკის დადგენილი ზღვრის მიღმა რისკების აღების თავიდან აცილების მიზნით.

მთელი ორგანიზაციის მასშტაბით ხდება გარე და შიდა რისკის ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის ფაქტორების სრული სპექტრისა და რისკის შემცირების არსებული პროცედურების რწმუნების დონის განსაზღვრას.

(ა) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც მოქმედებს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის ცვალებადობა და საბაზრო ფასებისა და სავალუტო კურსების მერყეობის დონის ცვლილება.

საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკის მართვა და გაკონტროლება მისაღები პარამეტრების ფარგლებში და, ამასთანავე, რისკისა და უკუგების ოპტიმიზაცია.

ბანკი თავის საბაზრო რისკს მართავს ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, საპროცენტო განაკვეთებისა და სავალუტო პოზიციებისთვის. მათი მონიტორინგი ხდება რეგულარულად და გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

(i) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის გამო. ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. ეს რისკი შეიძლება წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობის გამო, აგრეთვე ამგვარი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების მახასიათებლებით. საპროცენტო მარჟები შეიძლება ასეთი ცვლილებების გამო გაიზარდოს, მაგრამ ასევე შეიძლება შემცირდეს, ან წარმოქმნას ზარალი მოულოდნელი მერყეობის შემთხვევაში.

საპროცენტო განაკვეთების აცდენების ანალიზი

საპროცენტი განაკვეთის რისკის მართვა ძირითადად ხდება საპროცენტო განაკვეთების აცდენების მონიტორინგით. საპროცენტო პოზიციები ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის შეჯამებულია ქვემოთ:

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	საბალანსო ღირებუ- ლება
31 დეკემბერი, 2020 წ.						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	32,485	-	-	-	-	32,485
მოთხოვნების ბანკების მიმართ	9,190	-	-	-	-	9,190
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	36,217	-	-	-	-	36,217
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,999	-	1,490	13,549	-	18,038
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	67,177	21,392	36,442	74,848	37,096	236,955
	148,068	21,392	37,932	88,397	37,096	332,885
ვალდებულებები						
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები	90,599	40,674	5,248	-	-	136,521
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	49,520	2,052	23,007	1,241	-	75,820
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბოდრინირებული ვალი	-	2,613	2,548	24,027	-	29,188
	140,119	45,339	30,803	25,268	-	241,529
	7,949	(23,947)	7,129	63,129	37,096	91,356

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	საბალანსო დირექტუ- ლება
31 დეკემბერი, 2019 წ. აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	57,013	-	-	-	-	57,013
მოთხოვნების ბანკების მიმართ	-	1,627	-	-	-	1,627
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	24,609	-	-	-	-	24,609
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	9,613	4,961	15,991	3,139	33,704
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	22,209	23,876	28,099	52,778	28,458	155,420
	103,831	35,116	33,060	68,769	31,597	272,373
ვალდებულებები						
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	82,763	16,146	34,747	-	-	133,656
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	25,067	3,526	6,360	1,909	-	36,862
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	2,291	2,230	11,153	-	15,674
	107,830	21,963	43,337	13,062	-	186,192
	(3,999)	13,153	(10,277)	55,707	31,597	86,181

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	საბალანსო დირექტუ- ლება
31 დეკემბერი, 2018 წ. აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	38,031	-	-	-	-	38,031
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	4,878	73	204	-	-	5,155
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	26,567	-	-	-	-	26,567
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	6,430	13,612	5,419	25,461
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	4,654	14,197	44,471	48,700	44,449	156,471
	74,130	14,270	51,105	62,312	49,868	251,685
ვალდებულებები						
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	46,987	-	44,339	15,183	-	106,509
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	25,133	8,029	4,530	660	-	38,352
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	635	1,780	4,584	24,917	-	31,916
	72,755	9,809	53,453	40,760	-	176,777
	1,375	4,461	(2,348)	21,552	49,868	74,908

საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია პროცენტოვანი აქტივებისა და ვალდებულებების საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები 2020, 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრისთვის. ეს საპროცენტო განაკვეთები მიახლოებულია ამ აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადამდე მიღებულ შემოსავალთან.

სს „იმზანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	2020			2019			2018		
	საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები %			საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები %			საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები %		
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
პროცენტული აქტივები									
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	7.15 %	1.25%	0%	8.8%	1.8%	1.2%	5.9%	0%	1.5%
მოთხოვნების ბანკების მიმართ საინვეტიციო ფასიანი ქაღალდები	0%	4.0%	0%	0%	7%	0%	0%	6.5%	3.9%
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7.4%	6.5%	0%	8.2%	5.7%	0%	7.7%	5.7%	0%
პროცენტული ვალდებულებები									
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	7.93%	1.36%	1.13%	0%	3.8%	0.9%	0%	4.2%	1%
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	5.14%	1.87%	0.56%	3.5%	2.9%	0.5%	8.9%	3.4%	0.6%
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	0%	4%	0%	0%	5.4%	0%	0%	6.4%	1.9%

საპროცენტო განაკვეთის მგრძობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთების აცდენების ანალიზის საფუძველზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად დამატებით ხდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძობელობის მონიტორინგი.

წმინდა მოგების ან ზარალის და საკუთარი კაპიტალის (გადასახადების გარეშე) საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის (გადაფასების რისკი) მიმართ მგრძობელობის ანალიზი, 2020, 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრისთვის არსებული პროცენტული აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მრუდისა და პოზიციების 100 საბაზისო პუნქტით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარზე დაყრდნობით, ასეთია:

	2020	2019	2018
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ვარდნა	(175)	(125)	(84)
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ზრდა	175	125	84

საკუთარი კაპიტალის (გადასახადების გარეშე) მგრძობელობა შემოსავლიანობის მრუდის 100 საბაზისო პუნქტით ცვილიების მიმართ 31 დეკემბრისთვის ასეთი იყო:

	2020	2019	2018
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ვარდნა	(149)	(106)	(72)
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ზრდა	149	106	72

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. ბანკი მუდმივად აკონტროლებს, რომ სეზ- ის სავალუტო პოზიციების ლიმიტები საზედამხედველო კაპიტალთან მიმართებით დაცული იყოს. ბანკს აქვს აქტივები და ვალდებულებები დასახელებული სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	2,469	24,489	24	710	27,692
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	9,121	-	-	9,121
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	18,688	17,530	-	-	36,218
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	10,553	-	-	10,553
მომხარებლებზე გაცემული სესხები	73,938	68,670	-	-	142,608
სხვა ფინანსური აქტივები	217	72	3	-	292
სულ აქტივები	95,312	130,435	27	710	226,484
ვალდებულებები					
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	90,584	40,226	-	711	131,521
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	4,812	60,585	7	2	65,406
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	29,188	-	-	29,188
სხვა ვალდებულებები	6	1,054	-	-	1,060
სულ ვალდებულებები	95,402	131,053	7	713	227,175
ნეტო პოზიცია	(90)	(618)	20	(3)	(691)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	17,516	32,655	56	600	50,827
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	1,630	-	-	1,630
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	8,262	16,348	-	-	24,610
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	11,836	-	-	11,836
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	42,988	48,076	-	-	91,064
სხვა ფინანსური აქტივები	155	95	-	-	250
სულ აქტივები	68,921	110,640	56	600	180,217
ვალდებულებები					
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	68,605	64,453	-	598	133,656
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	1,128	29,285	39	2	30,454
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	15,674	-	-	15,674
სხვა ვალდებულებები	689	848	-	-	1,537
სულ ვალდებულებები	70,422	110,260	39	600	181,321
ნეტო პოზიცია	(1,501)	380	17	-	(1,104)

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	17,775	6,993	146	344	25,258
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	509	4,646	-	-	5,155
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	10,678	15,889	-	-	26,567
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	10,440	-	-	10,440
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	22,947	77,628	-	-	100,575
სხვა ფინანსური აქტივები	148	5,421	-	-	5,569
სულ აქტივები	52,057	121,017	146	344	173,564
ვალდებულებები					
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	37,930	68,183	51	345	106,509
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზღაურებები	1,112	31,658	30	-	32,800
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	12,986	18,930	-	-	31,916
სხვა ვალდებულებები	4	247	-	-	251
სულ ვალდებულებები	52,032	119,018	81	345	171,476
ნეტო პოზიცია	25	1,999	65	(1)	2,088

ლარის გაუფასურება, როგორც ქვემოთ არის აღნიშნული, შემდეგი ვალუტების მიმართ 2020, 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზრდიდა (შეამცირებდა) საკუთარ კაპიტალსა და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ მოცემული ოდენობებით. ანალიზი წარმოდგენილია გადასახადის გათვალისწინებით და ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც ბანკის აზრით მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები მუდმივი რჩება.

	2020	2019	2018
აშშ დოლარის 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(105)	65	340
ევროს 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(15)	(256)	4
თურქული ლირას 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	3	3	11
გირვანქა სტერლინგის 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(1)	-	-

ლარის გამყარებას ზემოაღნიშნული ვალუტების მიმართ 2020, 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრისთვის იგივე, მაგრამ საპირისპირო ეფექტი ექნებოდა ზემოაღნიშნულ ვალუტებში ზემოთ მოცემულ თანხებზე იმ შემთხვევაში, თუ ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივი დარჩება.

(b) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ბანკის ფინანსური ზარალის რისკი, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაპენტი ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. ბანკს დანერგილი აქვს პოლიტიკა და პროცედურები საკრედიტო რისკის სამართავად (როგორც აღიარებული ფინანსური აქტივების, ისე აღიარებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების შემთხვევაში), მათ შორის პორტფელის კონცენტრაციის შეზღუდვის წესები, და ჩამოყალიბებული აქვს საკრედიტო კომიტეტი, რომ აქტიურად გააკონტროლოს საკრედიტო რისკი. საკრედიტო პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა ადგენს:

- ▶ სასესხო განაცხადების შემოწმების და დამტკიცების პროცედურებს;
- ▶ მსესხებელთა (იურიდიული და ფიზიკური პირები) კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდებს;

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

- ▶ უზრუნველყოფის საგნის შეფასების მეთოდებს;
- ▶ საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- ▶ სესხებისა და სხვა საკრედიტო დავალიანებების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

იურიდიული პირისთვის ნებისმიერი სესხის გაცემამდე ბანკი მომხმარებლის ბიზნესისა და ფინანსური შედეგების კომპლექსურ შემოწმებას ატარებს.

საკრედიტო რისკის მართვა აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება უზრუნველყოფის საგნისა და პირადი თავდებობების მიღებით. ზემოაღნიშნული სესხების უზრუნველყოფის საგანს აფასებენ დამოუკიდებელი ექსპერტები. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა, როგორც წესი, აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და აუდიარებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების თანხებში. პოტენციური საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთგაქვითვის გავლენა მნიშვნელოვანი არ არის.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ბანკი თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს, რომელთა მიხედვითაც ბანკმა შესაძლოა განახორციელოს გადახდები მათი სახელით.

ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კომპონენტების, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს ყველაზე უკეთ ასახავს მათი საბალანსო ღირებულება, ურთიერთგაქვითვის და უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებით ამ რისკების შემცირების ეფექტამდე.

თუ ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მიმდინარე საკრედიტო რისკის დონეს და არა მაქსიმალურ დონეს, რომელიც მომავალში შეიძლება წარმოიშვას ღირებულების შეცვლის შედეგად.

გაუფასურების შეფასება

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს გამოითვლის ალბათობის რამდენიმე სცენარზე დაყრდნობით იმისათვის, რომ შეაფასოს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტი, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიხედვითი განაკვეთით. ფულადი სახსრების დეფიციტი არის სხვაობა ხელშეკრულების შესაბამისად საწარმოსთვის გადასახდელ ფულად ნაკადებს და იმ ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღებასაც საწარმო მოელოს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

- PD დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეული დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება. დეფოლტი შეიძლება დადგეს მხოლოდ შესაფასებელი პერიოდის გარკვეულ მომენტში, თუ ინსტრუმენტის აღიარება მანამდე არ შეწყვეტილა და ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.
- EAD დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება არის დავალიანების შეფასება დეფოლტის სამომავლო თარიღისთვის, საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ დავალიანებაში მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით, რომელთა შორისაცაა ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა, ხელშეკრულების მიხედვით ან სხვაგვარად, კრედიტების, რომელთა გაცემის ვალდებულება ნაკისრია, მოსალოდნელი ათვისება და გადაუხდელ შენატანებზე დარიცხული პროცენტი.
- LGD დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში არის დროის გარკვეულ მომენტში დეფოლტის დადგომის შემთხვევაში წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც კრედიტორი მოელოს, უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გარეშე. ჩვეულებრივ, გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.
- LGL დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს დავალიანების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ დავალიანების დეფოლტის შემთხვევაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ საკრედიტო ზარალების საფუძველზე, რომელთა

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12- თვიანი საკრედიტო ზარალი ინდივიდუალურად გამოითვლება.

ბანკმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2 და მე-3 ეტაპებად, ქვემოთ აღწერილი წესით:

- პირველი ეტაპი: სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე ეტაპიდან.
- მეორე ეტაპი: როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ბანკი სესხს მიაკუთვნებს მეორე ეტაპს და ქმნის რეზერვს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. მეორე ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე ეტაპიდან.
- მესამე ეტაპი: სესხები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად მიიჩნევა. ბანკი ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული: შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც გაუფასურებულია თავდაპირველი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად.

დეფოლტის განმარტება და აღმოფხვრა

ბანკი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება, თუ:

- ▶ პროცენტის, ძირითადი თანხის ან საკომისიოს გადახდას მოვალე 90 დღეზე მეტი ხნით აგვიანებს; ან
- ▶ თუ მოხდა სესხის პრობლემური (იძულებითი) რესტრუქტურირაცია, რადგან სხვა შემთხვევაში სესხი გადაუხდელი იქნებოდა; ან
- ▶ მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე უარყოფითად აისახება ის ფაქტი, რომ დაწყებულია იძულებითი ლიკვიდაციისას გაკოტრების ან გადახდისუნარიანობის პროცედურები ან არსებობს სხვა მტკიცებულება იმისა, რომ გადახდის ვალდებულება სრულად არ შესრულდება.

როდესაც ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის მიკუთვნება მეორე ეტაპისთვის, იგი ამ ეტაპზე რჩება შემდეგი ორი პირობის დაკმაყოფილებამდე:

1. ფინანსურმა ინსტრუმენტი უნდა აკმაყოფილებდეს სტანდარტული სესხის კატეგორიის მოთხოვნებს, რომლებიც სებ-ის მიერ არის დადგენილი;
2. უნდა შესრულდეს ვადაგადაცილების დღეების და გამოსაცდელი ვადის პირობები.

ამ ორი პირობის დაკმაყოფილების შემთხვევაში ხდება ინსტრუმენტის კლასიფიცირება პირველი ეტაპის ინსტრუმენტად.

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

სესხის სტანდარტულად კლასიფიცირება ხდება, თუ:

- ▶ გადახდები დროულად ხდება ან ვადაგადაცილებული დღეები არ აღემატება 30 დღეს;
- ▶ მსესხებლის ლიკვიდურობა, კაპიტალი და სესხის გადახდისუნარიანობა სტაბილურია;
- ▶ მსესხებელი ფინანსურად საკმარისად ძლიერია, რომ გაუმკლავდეს საშუალო დონის სტრესის შედეგებს და საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს, რომ დაფაროს ყველა ვალდებულება.

რაც შეეხება ვადაგადაცილებულ დღეებს და გამოსაცდელ ვადას, არარესტრუქტურირებული მეორე ეტაპის ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გამოსაცდელი ვადა არის ექვსი თვე, რომლის განმავლობაშიც ინსტრუმენტი არ უნდა გახდეს 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული.

რესტრუქტურირებული მოქმედი მეორე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების გამოსაცდელი ვადა ერთი წელია (რომლის განმავლობაშიც იგი არ უნდა გახდეს 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული და დააკმაყოფილოს სტანდარტული სესხის კატეგორიის მოთხოვნები), რის შემდეგაც ინსტრუმენტის რეკლასიფიცირება ხდება პირველ ეტაპზე.

გამოსასწორებელი ვადა მესამე ეტაპის არარესტრუქტურირებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ექვსი თვეა, რის შემდეგაც ხდება ამ ინსტრუმენტის კლასიფიცირება პირველ ეტაპზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი არ გახდა 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული და აკმაყოფილებს სტანდარტული სესხის კატეგორიის მოთხოვნებს, ხოლო მეორე ეტაპზე კლასიფიცირდება, თუ ინსტრუმენტი გამოსასწორებელი ვადის განმავლობაში 30-90 დღით იყო ვადაგადაცილებული.

მესამე ეტაპის რესტრუქტურირებული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოსასწორებელი პერიოდი არის ექვსი თვე, რომლის შემდეგაც ამ ინსტრუმენტის კლასიფიცირება ხდება მეორე ეტაპზე (მოქმედი რესტრუქტურირებული), თუ ინსტრუმენტი გამოსასწორებელი ვადის განმავლობაში 90 დღეზე მეტი ხნით არ იყო ვადაგადაცილებული. როგორც კი ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის კლასიფიცირება მოქმედ რესტრუქტურირებულ ფინანსურ ინსტრუმენტად, იწყება მისი ერთწლიანი გამოსაცდელი ვადის ათვლა, რის შემდეგაც ინსტრუმენტის კლასიფიცირება ხდება პირველ ეტაპზე, თუ ინსტრუმენტი გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში არ ყოფილა 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული და აკმაყოფილებს სტანდარტული სესხის კატეგორიის მოთხოვნებს. თუ ინსტრუმენტი 30-90 დღით გახდება ვადაგადაცილებული, იგი დარჩება მეორე ეტაპზე. ერთწლიანი გამოსაცდელი ვადის ათვლა იწყება ბოლო თვიდან როდესაც ბოლოს მოხდა 30-90 დღით ვადაგადაცილებული ინსტრუმენტის ამოღება.

დეფოლტის ალბათობის შეფასების პროცესი

საცალო და კორპორაციული სესხების პორტფელებისთვის დეფოლტის ალბათობა გამოითვლება მაკრო მოდელით, რომელიც აღწერს ურთიერთდამოკიდებულებას საცალო და კორპორატიული პორტფელების ისტორიული დეფოლტის ალბათობას და ისეთ მაკროეკონომიკურ ცვლადებს შორის, როგორცაა რეალური მშპ-ის ზარდა, აშშ დოლარის/ლარის სავალუტო კურსი და უმუშევრობის დონე. წინასწარი შეფასებისისა და სეზონის მიერ მოწოდებული პროგნოზირებული მაკრო ცვლადების მიხედვით ხდება საცალო და კორპორატიული პორტფელის პირობითი დეფოლტის ალბათობების განსაზღვრა. ამ მოდელის გადახედვა მოხდება ყოველწლიურად და სხვა მაკროეკონომიკური ცვლადები აისახება, თუ ისინი გააუმჯობესებს მოდელის განმარტებით უნარს. დგება პროგნოზირებული პირობითი დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის მატრიცები, საიდანაც გამოითვლება არაპირობითი ზღვრული დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც შემდეგ კორექტირდება პორტფელში ამა თუ იმ ინსტრუმენტის ვადის მიხედვით.

მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის ალბათობა 100%-ად მიიჩნევა.

იმ სესხების შემთხვევაში, რომლებზეც ბანკს აქვს თავდებობა მსესხებლის მშობელი კომპანიებისგან, ბანკი იყენებს მშობელი კომპანიების დეფოლტის ალბათობებს.

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება სხვადასხვანაირად გამოითვლება პირველი, მეორე და მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება მცირდება ფულადი უზრუნველყოფის თანხებით. გარეზალანსური ვალდებულებები განისაზღვრება ფულადი კონვერსიის კოეფიციენტის გამოყენებით, კერძოდ, 100%-ით კორპორატიული ვალდებულებების შემთხვევაში და 50%-ით - საცალო ვალდებულებების შემთხვევაში. პირველი ეტაპისთვის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება გამოითვლება, როგორც სესხებისა და გარეზალანსური ვალდებულებების დაუფარავი თანხების საშუალო თვიური ოდენობა, ფულადი კონვერსიის კოეფიციენტის და საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის ბოლოსთვის ფულადი უზრუნველყოფის თანხების გათვალისწინებით.

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

მეორე და მესამე ეტაპისათვის დეფოლტის მომენტისათვის დაუფარავი დავალიანება გამოითვლება, როგორც ინსტრუმენტის დაუფარავი თანხა, საანგარიშგებო პერიოდში CCF-ის გათვალისწინებით და ფულადი დაფარვის თანხებით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში

კორპორატიული და საცალო სესხების აქტივების შემთხვევაში დანაკარგების ოდენობა დეფოლტის შემთხვევაში ყოველწლიურად ფასდება. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განისაზღვრება, როგორც კონტრაქტის მხრიდან არაუზრუნველყოფილი დავალიანების გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი ზარალი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დანაკარგების დონე დეფოლტის შემთხვევაში გამოითვლება კორპორატიული და საცალო სესხების პორტფელისთვის. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის ამოღების ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებზე განცდილ ისტორიულ დანაკარგებს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გამოთვლაში უკიდურესი (ამოვარდნილი) სტატისტიკური მონაცემები არ მონაწილეობს. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

დანაკარგები უზრუნველყოფის საგნების ლიკვიდაციის შემთხვევაში:

დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს დავალიანების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ დავალიანების დეფოლტის შემთხვევაში. ლიკვიდაციის შემთხვევაში დანაკარგების გამოთვლისას მხედველობაში მიიღება სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი, რომელიც კორექტირდება უზრუნველყოფისთვის გამოყენებული უძრავ-მომრავი ქონების გაყიდვის დროს, უძრავი ქონების ფასის ინდექსის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვებიდან მოსალოდნელი შემოსავლის კოეფიციენტის მიხედვით. არაუზრუნველყოფილი დავალიანებების შემთხვევაში, დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში განისაზღვრება 100%-ით.

ლიკვიდაციის შემთხვევაში დანაკარგების საშუალო კოეფიციენტები გამოითვლება უზრუნველყოფის ღირებულებასთან სესხის ფარდობის ხუთი დიაპაზონისთვის, ცალ-ცალკე საცალო და არასაცალო მსესხებლებისთვის, რომლებიც შემდეგ თითოეულ დავალიანებას მიენიჭება იმისდა მიხედვით, თუ უზრუნველყოფის ღირებულებასთან სესხის ფარდობის რომელ დიაპაზონს მიეკუთვნება ესა თუ ის დავალიანება.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ბანკი მუდმივად აკონტროლებს ყველა აქტივს, რომლებზეც მოსალოდნელია საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო რისკის ზრდის მნიშვნელობისა და აგრეთვე იმის შეფასებისას, ინსტრუმენტზე 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა გამოიყენოს თუ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, ბანკი საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკს ადარებს თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკთან. იმისათვის, რომ განსაზღვროს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ფინანსური ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ინდივიდუალური ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, ბანკი მიმართავს სხვადასხვა ფაქტორის ჰოლისტიკურ ანალიზს, რომელთა შორისაც არის კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტის ან მსესხებლისთვის დამახასიათებელი ფაქტორები. ანალიზის დროს ხდება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ინფორმაციის გათვალისწინება ბანკის ისტორიულ გამოცდილებაზე, საკრედიტო რისკის შეფასებასა და საპროგნოზო ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე დავალიანებების შემთხვევაში, ბანკი ინდივიდუალურად აფასებს, ხომ არ არსებობს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ან გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, რათა აღიაროს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე დავალიანებებზე მიიჩნევა ისეთი დავალიანებები ჯგუფის მიმართ, რომლებიც საზედამხედველო კაპიტალის 1%-ს აღემატება. ბანკი კოლექტიურად აფასებს ისეთ სესხებს, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონეა, მაგრამ რომელთა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ობიექტური მტკიცებულება არ არსებობს.

ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხები

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოვლენის პროცესი ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე დავალიანებების შემთხვევაში ასევე საჭიროებს ხარისხობრივი ტესტირების ჩატარებას. ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხების საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად ბანკმა დააწესა ზოგადი გამოწვევი მოვლენები ყველა ტიპის დავალიანებისთვის, კონკრეტული გამოწვევი მოვლენები არასაცალო

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

მსესხებლებისთვის და კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები საცალო მსესხებლებისთვის. ზოგადი გამომწვევი მოვლენები, სხვებთან ერთად, მოიცავს შემდეგს:

- ▶ მსესხებლების გარკვეული ჯგუფისთვის აქტუალური მაკროეკონომიკური, მარეგულირებელი, პოლიტიკური და ტექნოლოგიური პროგნოზის გაუარესება;
- ▶ იმ სექტორში ან დარგში მომხდარი უარყოფითი ცვლილებები, რომელშიც მსესხებელი საქმიანობს.

კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები არასაცალო მსესხებლების შემთხვევაში მოიცავს შემდეგს:

- ▶ მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესება, რომლის რაოდენობრივი გამოსახვა ხდება უარყოფითი ცვლილებებით ფინანსურ კოეფიციენტებში;
- ▶ 30 დღეზე მეტი, მაგრამ 90 დღეზე ნაკლები ხნით ვადაგადაცილება;
- ▶ რესტრუქტურისაცია, რომლის გარეშეც ინსტრუმენტი 90 დღეზე მეტი ხნით იქნებოდა ვადაგადაცილებული.
- ▶ ხელშეკრულების პირობების დარღვევა;
- ▶ ბიზნესის ან უძრავი ქონების გადამწყვეტი ნაწილის გაყიდვა, რომელიც აუცილებელია მსესხებლის მომგებიანი საქმიანობისთვის;
- ▶ თაღლითობის შემთხვევა მსესხებლის კომპანიაში და სხვა.

თუ გამოვლინდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად ფასდება, მსესხებლის სამომავლო შემომავალი ფულადი ნაკადები საკმარისია თუ არა გამდინარე ფულადი ნაკადების დასაფარად, სხვადასხვა სცენარის მიხედვით. მსესხებლის ფულადი ნაკადების ანალიზი მოიცავს იმ დარგის არსებული და პროგნოზირებული ტენდენციების ანალიზს, რომელშიც მსესხებელი საქმიანობს. გაუფასურების ოდენობა განისაზღვრება, როგორც სხვაობა კრედიტის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირებულია კრედიტის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ნებისმიერი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები მსესხებლის ოპერაციებიდან, დაფინანსების ნებისმიერი სხვა წყაროები და, საჭიროების შემთხვევაში, უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციიდან მოსალოდნელი შემოსავალი.

კოლექტიურად შეფასებული სესხები

არასაცალო დავალიანებებზე, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ფასდება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის მიხედვით (30-დან 90-მდე), ასევე იმის მიხედვით, რესტრუქტურისებულია თუ არა ისინი და რესტრუქტურისაციის გარეშე 90 დღეზე მეტი ხნით თუ გახდებოდა ვადაგადაცილებული, და სხვადასხვა ფინანსური კოეფიციენტის გაუარესების საფუძველზე (სესხის მომსახურების კოეფიციენტი (PTI), სასესხო კაპიტალი/EBITDA, საკუთარი კაპიტალი/აქტივები, პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტი და ვალდებულებების მომსახურების (DSCR) კოეფიციენტი).

საცალო მსესხებლების შემთხვევაში კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები, სხვებთან ერთად, მოიცავს სესხის ვადაგადაცილებას 30-ზე მეტი, მაგრამ 90-ზე ნაკლები დღით, დავალიანების რესტრუქტურისაციას, რომლის გარეშეც ინსტრუმენტი 90 დღეზე მეტი ხნით იქნებოდა ვადაგადაცილებული, სესხის მომსახურების კოეფიციენტის გაუარესება და სხვა.

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური ინსტრუმენტები იყოფა ერთგვაროვან ჯგუფებად აქტივების ტიპების მიხედვით - საცალო და არასაცალო ინსტრუმენტებად და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის მიხედვით. სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტების მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტები ხუთ ჯგუფად იყოფა.

ბაზინა და ბანკთაშორისო ურთიერთობები

ბანკის სახაზინო და ბანკთაშორისო ურთიერთობები და კონტრაქტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწვევი დაწესებულებები, ბანკები, კორპორაციები და საქართველოსა და თურქეთის მთავრობები.

დეფოლტის ალბათობების მინიჭება ემიტენტებისთვის ან ბანკებისთვის ხდება გარე რეიტინგების მიხედვით მინიჭებული დეფოლტის განაკვეთების საფუძველზე. მინიმალური დეფოლტის ალბათობა, ბაზელის მიხედვით, 0.03%-ს უდრის. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში 45%-ით განისაზღვრება ისეთი დავალიანებებისთვის, რომლებიც არ არის უზრუნველყოფილი აღიარებული გირაოთი, ბაზელის დოკუმენტის საბაზო მიდგომის თანახმად. კორპორატიული ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში

სს „იმზანკი საქართველო“
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ათას ლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

განისაზღვრება 44.89%-ით. ეს რიცხვი წარმოადგენს ბანკს მიერ 2014 წლიდან დავალიანების ამოღების საშუალო მაჩვენებელს. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საშუალო თვიურ დაუფარავ დავალიანებას ფასიანი ქაღალდებისა და სუვერენული ობლიგაციების შემთხვევაში და დაუფარავი ძირითადი თანხის საშუალო თვიურ ოდენობას, ბანკთაშორის დავალიანების დარიცხული პროცენტის დამატებით.

საპროგნოზო ინფორმაცია და სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარი

თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელეებში ბანკი შემდეგ საპროგნოზო ინფორმაციას ეყრდნობა და მათგან იღებს ისეთ ეკონომიკურ მაჩვენებლებს, როგორცაა:

- ▶ მშპ-ის ზრდა;
- ▶ უცხოური ვალუტის კურსები.

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ყველა ფინანსური აქტივისთვის ინდივიდუალურად გამოითვლის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება სამი სცენარისთვის (საბაზო 50%, ოპტიმისტური 25%, და პესიმისტური 25%) და შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოიანგარიშება, როგორც სამივე სცენარის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეწონილი ჯამი.

ბანკი საპროგნოზო ინფორმაციას იღებს სებ-ისგან. ქვედა ცხრილებში მოცემულია საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები/დაშვებები, რომლებიც გამოიყენება ეკონომიკურ სცენარებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად.

„მომდევნო წლების“ სვეტში რიცხვები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალო არითმეტიკულს და ამიტომ, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ყველა სცენარისთვის ერთი და იგივეა.

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი	მინიჭებული	2021	2022	2023	მომდევნო წლები
	საკრედიტო ზარალების სცენარი					
მშპ-ს ზრდა, %						
	ოპტიმისტური	25%	6%	5%	5%	5%
	საბაზისო	50%	5%	4.5%	4.5%	4.5%
	პესიმისტური	25%	1%	4%	4%	4%
აშშ დოლარი/ ლარის სავალუტო კურსი %, ცვლილება						
	ოპტიმისტური	25%	-5%	-5%	0%	0%
	საბაზისო	50%	0%	0%	0%	0%
	პესიმისტური	25%	10%	-5%	0%	0%

„მომდევნო წლების“ სვეტში რიცხვები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალო არითმეტიკულს და ამიტომ, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ყველა სცენარისთვის ერთი და იგივეა.

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი	მინიჭებული	2020	2021	2022	მომდევნო წლები
	საკრედიტო ზარალების სცენარი					
მშპ-ს ზრდა, %						
	ოპტიმისტური	25%	5.5%	5.5%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	4.5%	5.0%	5.0%	5%
	პესიმისტური	25%	2.5%	4.0%	4.5%	4.5%
აშშ დოლარი/ ლარის სავალუტო კურსი%, ცვლილება						
	ოპტიმისტური	25%	-5%	-3%	0%	0%

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	საბაზისო	50%	-3%	-3%	-3%	0%
	პესიმისტური	25%	10.0%	-5%	-5%	0%
უმუშევრობის დონე, %						
	ოპტიმისტური	25%	12.0%	11.5%	11.2%	11.2%
	საბაზისო	50%	12.7%	12.5%	12.2%	12.2%
	პესიმისტური	25%	14.2%	14.5%	14.5%	14.5%

„მომდევნო წლების“ სექტორში რიცხვები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალო არითმეტიკულს და ამიტომ, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ყველა სცენარისთვის ერთი და იგივეა.

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სცენარი	მონიჭებული ალბათობები %	2019	2020	2021	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %						
	ოპტიმისტური	25%	6.5%	5.5%	5%	5%
	საბაზისო	50%	5%	5%	5%	5%
	პესიმისტური	25%	2%	3%	4%	4%
აშშ დოლარი/ ლარის სავალუტო კურსი %, ცვლილება						
	ოპტიმისტური	25%	-3%	-2%	-2%	0%
	საბაზისო	50%	0%	0%	0%	0%
	პესიმისტური	25%	15%	10%	-5%	0%
უმუშევრობის დონე, %						
	ოპტიმისტური	25%	10.1%	9.6%	9.4%	9.4%
	საბაზისო	50%	11%	10.8%	10.6%	10.6%
	პესიმისტური	25%	12.6%	13.1%	13.3%	13.3%

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის რისკი არსებობს მაშინ, როდესაც აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა ერთმანეთს არ ემთხვევა. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის თუ საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისობა და/ან შეუსაბამობის კონტროლი უმნიშვნელოვანესია ლიკვიდურობის მართვისთვის. სრული შესაბამისობა ფინანსური დაწესებულებებისთვის უჩვეულოა, რადგან ბიზნესსაქმიანობა ხშირად წინასწარ განუსაზღვრელი ვადის და სხვადასხვა ტიპისაა. შეუსაბამო პოზიცია პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, მაგრამ ასევე შეუძლია გაზარდოს ზარალის რისკი. ბანკი ლიკვიდურობას მართავს იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოს ფულადი სახსრების ხელმისაწვდომობა ნებისმიერ დროს, რათა დროულად დაფაროს ყველა ფულადი ვალდებულება. ლიკვიდურობის პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

ბანკი აქტიურად ცდილობს დივერსიფიცირებული და სტაბილური ფინანსური რესურსების ბაზის შენარჩუნებას, რომ შეძლოს სწრაფი და ეფექტიანი რეაგირება ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ საჭიროებებზე.

ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- ▶ დივერსიფიცირებული ფინანსური რესურსების შენარჩუნებას;
- ▶ სესხების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- ▶ სასესხო კაპიტალის მოზიდვის გეგმის შენარჩუნებას;

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

- ▶ ლიკვიდურობის კოეფიციენტების მონიტორინგს მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

ლიკვიდურობის პოზიციის მონიტორინგს ახდენს ფინანსური მართვის და რისკის მართვის ქვეგანყოფილებები. ჩვეულებრივ საბაზრო პირობებში, ინფორმაცია ლიკვიდურობის პოზიციის შესახებ ხელმძღვანელობას კვირაში ერთხელ მიეწოდება. ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებებს იღებს აქტივებ-პასივების მართვის კომიტეტი იღებს და მათ ახორციელებს ხაზინის ქვეგანყოფილება.

გარდა ამისა, ბანკი ახდენს სეზ-ის მოთხოვნების შესაბამისად გამოთვლილი ლიკვიდურობის კოეფიციენტის რეგულარულ მონიტორინგს.

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილებში მოცემულია არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ აქტივებზე, ვალდებულებებზე და საკრედიტო ვალდებულებებზე მათი დაფარვის უადრესი შესაძლო სახელშეკრულებო ვადების საფუძველზე. ცხრილებში ასახული ფულადი სახსრების მთლიანი გადინება და შემოდინება წარმოადგენს ფინანსური აქტივების, ვალდებულებებისა თუ საკრედიტო ვალდებულებების სახელშეკრულებო არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. გამოშვებული ფინანსური საგარანტიო კონტრაქტების შემთხვევაში, გარანტიის მაქსიმალური თანხა ნაწილდება იმ ყველაზე ადრეულ პერიოდზე, როდესაც შესაძლებელია გარანტიის გამოთხოვნა.

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი ვადით	სულ მთლიანი თანხის შემოდინება (გადინება)	საბ- ალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ვალდებულებები								
ბანკებიდან მიღებული ანაზრები და ნაშთები	(80,686)	(9,989)	(40,949)	(5,299)	-	-	(136,923)	(136,521)
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	(40,687)	(8,873)	(2,074)	(23,314)	(1,297)	-	(76,245)	(75,820)
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	-	(33,156)	-	(33,156)	(29,188)
სხვა ვალდებულებები *	(3,141)	(159)	(721)	(125)	-	-	(4,246)	(4,246)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(124,614)	(19,021)	(43,744)	(28,738)	(34,453)	-	(250,570)	(245,775)
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	(74,830)	-	-	-	-	-	-	(74,830)

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნადე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი ვადით	სულ მთლიანი თანხის შემოდინება (გადინება)	საბ- ალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ვალდებულებები								
ბანკებიდან მიღებული ანაზრები და ნაშთები	(74,094)	(8,769)	(16,245)	(35,346)	-	-	(134,454)	(133,656)
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	(20,293)	(4,801)	(3,573)	(6,565)	(2,016)	-	(37,248)	(36,862)
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	-	(18,601)	-	(18,601)	(15,674)
სხვა ვალდებულებები *	(3,653)	(145)	(221)	(452)	(1,041)	-	(5,512)	(5,512)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(98,040)	(13,715)	(20,039)	(42,363)	(21,658)	-	(195,815)	(191,704)
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	(60,363)	-	-	-	-	-	-	(60,363)

* როგორც მე -3 შენიშვნაში აღინიშნა, ბანკმა 2019 წლის 1 იანვარს დაწერა ფასს-16 და აღიარა საიჯარო ვალდებულებები.

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი ვადით	სულ მთლიანი თანხის შემოდინება (გადინება)	საბ- ალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ვალდებულებები								
ბანკებიდან მიღებული ავანსები და ნაშთები	(36,336)	(10,764)	-	(45,006)	(16,018)	-	(108,124)	(106,509)
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	(16,103)	(9,093)	(8,114)	(4,675)	(695)	-	(38,680)	(38,352)
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	(637)	(1,790)	(4,653)	(30,448)	-	(37,528)	(31,916)
სხვა ვალდებულებები	(8,949)	-	-	-	-	-	(8,949)	(8,949)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(61,388)	(20,494)	(9,904)	(54,334)	(47,161)	-	(193,281)	(185,726)
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	(42,820)	-	-	-	-	-	(42,820)	(42,820)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საქართველოს კანონის თანახმად, ფიზიკურ პირებს ნებისმიერ დროს შეუძლიათ თავიანთი ვადიანი ანაზრების გატანა, უმეტეს შემთხვევაში, დარიცხული პროცენტის დათმობით. შესაბამისად, ეს ანაზრები ქვედა ცხრილში მოცემულია მათი შეთანხმებული ვადიანობის შესაბამისად. ამ ანაზრების კლასიფიკაცია მათი შეთანხმებული ვადების მიხედვით ასე გამოიყურება:

	2020	2019	2018
მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	13,675	6,308	6,135
1-დან 3 თვემდე	7,828	4,629	8,235
3-დან 12 თვემდე	6,153	7,541	4,444
1-დან 5 წლამდე	1,240	1,909	300
5 წელზე მეტი ვადით	-	-	-
	28,896	20,387	19,114

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილში მოცემულია 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზი, მოსალოდნელი ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	უვალო	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	32,485	-	-	-	-	-	32,485
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	9,190	-	-	-	-	9,190
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	36,217	-	-	-	-	-	36,217
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,999	-	1,490	13,549	-	-	18,038
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	8,330	58,848	57,835	74,848	37,094	-	236,955
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური გამოყენების უფლების მქონე აქტივები	-	-	-	-	-	2,354	2,354
სხვა აქტივები	4,749	-	-	-	-	-	4,749
სულ აქტივები	84,780	68,038	59,325	88,397	37,094	2,354	339,988
ვალდებულებები							
ბანკებიდან მიღებული ანაზრები და ნაშთები	80,672	9,928	45,921	-	-	-	136,521
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	40,684	8,836	25,059	1,241	-	-	75,820
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	-	5,161	24,027	-	-	29,188
სხვა ვალდებულებები*	3,241	159	721	125	-	-	4,246
სულ ვალდებულებები	124,597	18,923	76,862	25,393	-	-	245,775
ნეტო პოზიცია	(39,817)	49,115	(17,537)	63,004	37,094	2,354	94,213

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილში მოცემულია 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზი, მოსალოდნელი ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	უვალო	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	57,013	-	-	-	-	-	57,013
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	1,627	-	-	-	-	1,627
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	24,609	-	-	-	-	-	24,609
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	14,574	15,991	3,139	-	33,704
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3,356	18,965	51,974	52,667	28,458	-	155,420
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	2,541	2,541
სხვა აქტივები	812	-	-	-	-	-	812
სულ აქტივები	85,790	20,592	66,548	68,658	31,597	2,541	275,726
ვალდებულებები							
ბანკებიდან მიღებული ანაზრები და ნაშთები	74,058	8,705	50,893	-	-	-	133,656
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	20,290	4,777	9,886	1,909	-	-	36,862
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	-	4,521	11,153	-	-	15,674
სხვა ვალდებულებები*	3,653	145	673	1,041	-	-	5,512
სულ ვალდებულებები	98,001	13,627	65,973	14,103	-	-	191,704
ნეტო პოზიცია	(12,211)	6,965	575	54,555	31,597	2,541	84,022

* როგორც მე -3 შენიშვნაში აღინიშნა, ბანკმა 2019 წლის 1 იანვარს დაწერა ფასს-16 და აღიარა საიჯარო ვალდებულებები.

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილში მოცემულია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზი, მოსალოდნელი ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტ	უვალო	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	38,031	-	-	-	-	-	38,031
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	1,400	3,478	277	-	-	-	5,155
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	26,567	-	-	-	-	-	26,567
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	6,430	13,612	5,419	-	25,461
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	6,260	8,148	69,482	58,045	14,536	-	156,471
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	984	984
სხვა აქტივები	11,257	-	-	-	-	-	11,257
სულ აქტივები	83,515	11,626	76,189	71,657	19,955	984	263,926
ვალდებულებები							
ბანკებიდან მიღებული ანაბრები და ნაშთები	36,280	10,707	44,339	15,183	-	-	106,509
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	16,099	9,033	12,559	661	-	-	38,352
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	153	2,321	12,360	17,082	-	-	31,916
სხვა ვალდებულებები	8,949	-	-	-	-	-	8,949
სულ ვალდებულებები	61,481	22,061	69,258	32,926	-	-	185,726
ნეტო პოზიცია	22,034	(10,435)	6,931	38,731	19,955	984	78,200

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საოპერაციო და ბიზნეს რისკი

საოპერაციო რისკი არის სისტემის უკმარისობის, ადამიანური შეცდომების, თაღლითობის და გარეგანი მოვლენების შედეგად წარმოქმნილი ზარალის რისკი. როდესაც კონტროლი ვერ ფუნქციონირებს ეფექტურად, საოპერაციო რისკებმა შეიძლება ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, ჰქონდეს იურიდიული ან რეგულირების გავლენა, ან გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი. ბანკი არ უნდა ელოდოს ყველა ოპერაციული რისკის აღმოფხვრას, მაგრამ ის ცდილობს ამ რისკების მართვას საკონტროლო ჩარჩოს მეშვეობით, პოტენციურ რისკებზე მონიტორინგისა და რეაგირების გზით. კონტროლი მოიცავს მოვალეობათა ეფექტურ დაყოფას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შერიგების პროცედურებს, პერსონალის განათლებას და შეფასების პროცედურებს, როგორცაა შიდა აუდიტის გამოყენება.

23 საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები

ბანკს აქვს მიმდინარე საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები, რომლებიც უკავშირდება სესხების გაცემას. ეს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები წარმოდგენილია ოვერდრაფტის სახით.

ბანკი იძლევა ფინანსურ გარანტიებს მესამე მხარეების წინაშე მომხმარებლების მიერ ვალდებულების შესრულებაზე. ამ ხელშეკრულებებს აქვთ ფიქსირებული ლიმიტები და, როგორც წესი, ხუთ წლამდე ვადით გაიცემა.

ბანკი საკრედიტო ვალდებულებების აღებისას და ფინანსური გარანტიების გაცემისას საკრედიტო რისკის მართვის იმავე პოლიტიკასა და პროცედურებს იყენებს, როგორცაა - მომხმარებლებზე სესხების გაცემისას.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების სახელშეკრულებო თანხები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში კატეგორიების მიხედვით. ცხრილში საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების თანხები იმ დაშვებითაა წარმოდგენილი, რომ ეს თანხები სრულად არის გაცემული. ცხრილში მოცემული გარანტიების თანხები წარმოადგენს მაქსიმალურ სააღრიცხვო ზარალს, რომლის აღიარებაც მოხდებოდა საანგარიშგებო თარიღით, კონტრაპტენტებს საერთოდ რომ ვერ შეესრულებინათ სახელშეკრულებო ვალდებულებები.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
სახელშეკრულებო თანხა			
აუთვისრებელი ოვერდრაფტები	52	72	89
აკრედიტივი	1,782	684	-
გარანტიები	72,996	59,607	42,731
	<u>74,830</u>	<u>60,363</u>	<u>42,820</u>

ზემოთ მოყვანილი ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული მთლიანი მიმდინარე საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები შესაძლოა არ წარმოადგენდეს სამომავლო მოთხოვნებს ნაღდ ფულზე, რადგან ამ საკრედიტო ვალდებულებებს შეიძლება ვადა ამოეწუროს ან შეწყდეს დაფინანსების გარეშე.

ამ საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებიდან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 46,501 ათასი ლარი არის ექვსი ბანკის მიმართ (2019 წ.: 28,487 ათასი ლარი; 2018 წ.: 23,668). ეს თანხა ბანკისთვის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან კონცენტრაციას წარმოადგენს.

ყველა საკრედიტო ხასიათის ვალდებულება პირველ ეტაპს მიეკუთვნება. საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 275 ათასი ლარი და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი მოძრაობა წლის განმავლობაში არ დაფიქსირებულა (მე-7 შენიშვნა).

24 პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

საქართველოში დაზღვევის სფერო განვითარების ეტაპზეა და დაზღვევის ბევრი ფორმა, რომლებიც ფართოდაა გავრცელებული მსოფლიოს სხვა კუთხეებში, ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის.

24 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

(ბ) სამართლებრივი დაგები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ბანკის წინააღმდეგ შესაძლოა აღიძრას სარჩელები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

(გ) საოპერაციო გარემო

როგორც განვითარებადი ბაზარი, საქართველო არ ფლობს კარგად განვითარებულ ბიზნეს და მარეგულირებელ ინფრასტრუქტურას, რომელიც ზოგადად არსებობს უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკაში. საქართველოში განხორციელებული ოპერაციები შესაძლოა იყოს რისკის შემცველი, რაც ჩვეულებრივ არ ასოცირდება განვითარებულ ბაზრებთან. თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ გადადგა რამდენიმე ქმედითი ნაბიჯი, რამაც პოზიტიური გავლენა იქონია ქვეყნის მთლიან საინვესტიციო კლიმატზე, განსაკუთრებით განხორციელდა რეფორმები, რომლებიც საჭიროა გამართული საბანკო, სასამართლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების შესაქმნელად. ეს მოიცავს ახალი საკანონმდებლო რეგულირებების ადაპტირებას, მათ შორის ახალ საგადასახადო კოდექსსა და საპროცედრო ნორმებს. ხელმძღვანელობის აზრით, ეს ნაბიჯები ხელს უწყობს საქართველოში, ბიზნესის წარმოების ეტაპზე, რისკების შემცირებას.

არსებული ტენდენცია, რომელიც მიმართულია ბიზნესგარემოს საერთო გაუმჯობესებისაკენ, მოსალოდნელია, რომ შენარჩუნდეს. საქართველოს ეკონომიკის სამომავლო სტაბილურობა მეტწილად დამოკიდებულია ამ რეფორმებსა და მოვლენებზე, ასევე მთავრობის მიერ განხორციელებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ და ფულად ზომების ეფექტურობაზე. თუმცა, საქართველოს ეკონომიკა დამოკიდებულია მსოფლიოს სხვა წერტილებში მიმდინარე საბაზრო კრიზისსა და ეკონომიკური განვითარების შენელებაზე.

კოვიდ-19 პანდემიის უარყოფითი გავლენა საქართველოს ეკონომიკაზე ძალიან მძიმე და თვალსაჩინოა. ტურიზმი, ყველაზე დაზარალებული სფერო მსოფლიოს მასშტაბით, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოს ეკონომიკური ზრდის მთავარი მამოძრავებელი მიმართულება იყო, რომელიც მოიცავდა უამრავ ურთიერთდაკავშირებულ სექტორებს, როგორცაა: სასტუმროები, რესტორნები, ტურისტული სააგენტოები, უძრავი ქონება და სხვა. წინასწარი შეფასების საფუძველზე, 2020 წელს საქართველოს მშპ 6,1%-ით შემცირდა, ხოლო უმუშევრობის დონემ კი 12%-ს მიაღწია, ლარის გაუფასურებამ აშშ დოლართან მიმართებით 14% შეადგინა 2020 წლის 1-ლი იანვრისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის პერიოდში, და მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტმა 12%-ს მიაღწია. ინფლაციის დონე 2020 წლის განმავლობაში შენარჩუნდა დაახლოებით 4%-მდე, რაც მოსალოდნელი იყო პანდემიის შიდა მოთხოვნის შესუსტებისა და მთავრობის მიერ მოსახლეობის კომუნალური გადასახადების სუბსიდირების გამო. წლის ბოლოსთვის, საქართველოს ეროვნული ბანკი ვარაუდობს, რომ დღევანდელ 8%-იან დონეზე შენარჩუნდება რეფინანსირების განაკვეთი, ინფლაციის დონის 3%-იანი ზრდით. მთავრობა ახორციელებს ანტი-კრიზისულ ეკონომიკის ადგენის გეგმას, რომელიც მოიცავს ფინანსურ დახმარებას მოსახლეობისა და მეწარმეების მოწყვლადი ჯგუფებისათვის, ქონებისა და მოგების გადასახადის გადავადებას ტურიზმის სექტორში მოქმედი კომპანიებისათვის, რაც მსესხებლებს საშუალებას აძლევს გააკეთონ მათი სესხების რესტრუქტურირება კომერციულ ბანკებსა და სხვა საფინანსო დაწესებულებებში. საქართველოს საერთაშორისო პარტნიორებმა გამოყვეს 3 მილიარდი აშშ დოლარი ქვეყნის ეკონომიკის დასახმარებლად.

საქართველოს საბანკო სექტორში განვითარებული მოვლენების შესაბამისად, ბანკმა ასევე განიცადა ეკონომიკური ვარდნის შედეგები, რაც გამოიწვია კოვიდ 19-მა, დაუცველ სექტორებში მოქმედი მსესხებლების საქმიანობის შეფერხებისა და საკრედიტო რისკების წარმოშობის გზით. უნდა აღინიშნოს, რომ დაუცველი სექტორი არ არის მნიშვნელოვანი ბანკისათვის საკრედიტო რისკების კუთხით. როგორც აღნიშნულია მე-14 შენიშვნაში (მომხმარებლებზე გაცემული სესხები), ყველაზე დაუცველი სექტორი არის სასტუმროები, რესტორნები და ტურიზმი, თუმცა ამ სექტორის მსესხებლები მიიჩნევა მინიმალური მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მქონედ. ვინაიდან კოვიდ-19-ის „ავთქება“ გრძელდება და პანდემიის ხანგრძლივობასთან და უახლოეს პერიოდში შესაძლო ეკონომიკურ განვითარებასთან მიმართებით გაურკვევლობაა, ბანკის ხელმძღვანელობა ყურადღებით განაგრძობს სიტუაციის მონიტორინგს, რათა დროულად შეაფასოს და უპასუხოს შესაბამის გამოწვევებსა და რისკებს. კორონავირუსის შემთხვევების კლება ამ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის მომენტისათვის, ასევე მთავრობის მიზანი დაიწყოს მასობრივი ვაქცინაციის პროცესი და გააუქმოს ადრე დაწესებული შეზღუდვები, გარკვეულწილად აძლიერებს გაუმჯობესების პერსპექტივებს 2021 წლისათვის.

24 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საგადასახადო გარემო

საქართველოს საგადასახადო სისტემა აგრძელებს განვითარებას და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ზოგჯერ ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს აღქმული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი ორგანოს მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საურავების დაკისრების უფლება. საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმა ან საურავი, თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, სამი წელია გასული.

ამ გარემოებებმა შეიძლება სხვა ქვეყნებზე ბევრად უფრო მნიშვნელოვანი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიის ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ მდგომარეობაზე.

25 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს (IAS) 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომელიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით.

(ა) კონტროლი

ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა იშბანკის წევრების დამატებითი სპენსიო უზრუნველყოფის ფონდი.

ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეს არ გამოუშვია საჯაროდ ხელმისაწვდომი ფინანსური ანგარიშგებები. თუმცა, ასეთი ფინანსური ანგარიშგებები გამოშვებული აქვს Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ს, რომელიც ბანკის შუალედური მაკონტროლებელი მხარეა.

(ბ) გარიგებები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

თანამშრომლებზე გაწეულ ხარჯში ჩართული მთლიანი ანაზღაურება 2020 წლის, 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	2020	2019	2018
მოკლევადიანი დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები	2,133	1,653	1,135

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ აღებული სესხები, გახსნილი ანაზრები და შესაბამისი საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯები იყო არამატერიალური, როგორც 2020 ასევე, 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

(გ) გარიგებები შშობელ ბანკთან

2020, 2019 და 2018 წლები 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბალანსო მუხლები და შესაბამისი მოგება-ზარალის ანგარიშები შემდეგია:

25 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

	2020	2019	2018
ფინანსური მდგომარეობით ანგარიშგება			
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები			
- თურქულ ლირაში	13	33	44
- ევროში	19	19	13
- აშშ დოლარში	8	7	-
ვალდებულებები			
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები			
- ევროში	1,388	32,144	7,074
- აშშ დოლარში	13,915	26,386	24,889
- ბრიტანულ ფუნტ სტერილნგში	711	598	345
- თურქულ ლირაში	-	-	51
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი			
- ევროში	-	-	108
- აშშ დოლარში	-	-	12,985
მოგება/ (ხარჯი)			
საპროცენტო შემოსავალი	7	12	10
საპროცენტო ხარჯი	(263)	(493)	(4,161)

2020 წლის 31 დეკემბრის ანაზღაურების და ნაშთების და მშობელი ბანკისგან ნასესხები სხვა სახსრების სახელშეკრულებო ვადებია: 16,014 ათასი ლარის დაფარვის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია. (2019 წ.: 59,128 ათასი ლარი - 12 თვეზე ნაკლები, 2018 წ.: 37,569 ათასი ლარი - 12 თვეზე ნაკლები, 7,883 ათასი ლარი 1-5 წელი).

26 ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება

(ა) სამართლიანი ღირებულებების შეფასებები და დაშვებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია იმ ფასთან მიახლოება, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. მაგრამ განუსაზღვრელობებისა და სუბიექტური მოსაზრების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელია აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების გადაცემით.

ქვემოთ აღწერილია მეთოდები და დაშვებები, რომლებიც გამოიყენება ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული აქტივებისა და ვალდებულებების და აგრეთვე იმ მუხლების სამართლიანი ღირებულებების განსაზღვრისთვის, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულება ცნობილია.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლე ვადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და შემნახველ ანგარიშებს, რომელთაც არ გააჩნიათ რაიმე კონკრეტული ვადები.

წარმოებული ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს და ფორვარდულ სავალუტო კონტრაქტებს. შეფასებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდებია მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელს, რომლისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება. მოდელი შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით. ისეთი მეთოდებით შეფასებული წარმოებულსი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც დაკვირვებად (საბაზრო) მონაცემებს იყენებს,

26 ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

ძირითადად, გრძელვადიანი ოფციონის კონტრაქტებია. ეს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება ბინომიალური მოდელის გამოყენებით. მოდელი მოიცავს სხვადასხვა არასაბაზრო დაშვებას, რომლებიც ასახავს საბაზრო განაკვეთების მერყეობას.

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა შეფასება ხდება შეფასების სისტემით ან ფასწარმოქმნის მოდელით, ძირითადად შედგება არაკოტირებული კაპიტალის და სავალო ფასიანი ქაღალდებისაგან. ეს ფასიანი ქაღალდები შეიძლება შეფასდეს მეთოდით, რომელიც ზოგჯერ შეიცავს მხოლოდ ბაზარზე არსებულ მონაცემებს, ხოლო სხვა დროს შეიძლება გამოყენებულ იქნას საბაზრო ან არასაბაზრო მონაცემები. მოდელში გამოყენებულ არასაბაზრო მონაცემებს შორის არის დაშვებები ინვესტიციის ობიექტის სამომავლო ფინანსური შედეგების, მისი რისკის პროფილის შესახებ და ასევე ეკონომიკური დაშვებები დარგისა და იმ ტერიტორიის იურისდიქციის შესახებ, რომელშიც ინვესტიციის ობიექტი საქმიანობს.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

კოტირებული თამასუქებისა და ობლიგაციების სამართლიანი ღირებულება ეყრდნობა საანგარიშგებო თარიღისთვის კოტირებულ ფასებს. არაკოტირებული ინსტრუმენტების, კლიენტებზე გაცემული სესხების, კლიენტთა ანაზღაურების, საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების, სეზ-ისთვის და საკრედიტო დაწესებულებებისთვის გადასახდელი თანხების და სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

(ბ) სამართლიანი ღირებულების იერარქია

ბანკი სამართლიან ღირებულებებს აფასებს სამართლიანი ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას:

- ▶ 1-ლი დონე: ანალოგიური ინსტრუმენტის კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული) აქტიურ ბაზარზე.
- ▶ მე-2 დონე: პირველ დონეში შესული კოტირებული ფასების გარდა სხვა პირდაპირ (ანუ ფასების სახით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან მიღებული) დაკვირვებადი მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც ფასდება შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზარზე; მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები ისეთ ბაზარზე, რომლებიც ნაკლებად აქტიურად ითვლება; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რა შემთხვევაშიც, შეფასებაში მონაწილე ყველა მნიშვნელოვანი მონაცემი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არის ბაზრიდან მოპოვებადი.
- ▶ მე-3 დონე: არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები ეს კატეგორია მოიცავს ყველა ინსტრუმენტს, რომელთა შეფასების მეთოდიც ეყრდნობა ისეთ ინფორმაციას, რომელიც არ შეიცავს დაკვირვებად (საბაზრო) მონაცემებს და არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასების საფუძველზე, რა შემთხვევაშიც მნიშვნელოვანი არასაბაზრო კორექტირებები ან დაშვებებია საჭირო ამ ინსტრუმენტებს შორის განსხვავებების ასახვისთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ბანკმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით. ცხრილი არ მოიცავს არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს.

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

26 ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2020 წ.	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ მთლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები	18,038	-	-	18,038	18,038
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი	-	-	236,955	236,955	236,955
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	212,341	-	212,341	212,341
31 დეკემბერი, 2019წ.	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები					
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი	33,704	-	-	33,704	33,704
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	155,420	155,420	155,420
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი					
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	-	170,518	-	170,518	170,518

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის პრინციპები წარმოდგენილია მე-3 შენიშვნაში.

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

26 ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2018 წ.	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ მთლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები					
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	15,022	10,439	-	25,461	25,461
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი					
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	156,676	156,676	156,471
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი					
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	-	144,900	-	144,900	144,861

27 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა საზომი ერთეულების მიხედვით

შეფასების მიზნებისათვის, ფასს 9 ახდენს ფინანსური აქტივების კლასიფიცირებას, რომელიც განხილულია 3-ე შენიშვნაში. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების კლასების შეჯამება აღნიშნული კატეგორიების შესაბამისად 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში	სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	32,485	-	-	32,485
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	9,190	-	-	9,190
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	36,217	-	-	36,217
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	18,038	-	18,038
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	236,955	-	-	236,955
სხვა აქტივები	4,749	-	-	4,749
სულ ფინანსური აქტივები	319,596	18,038	-	337,634

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების კლასების შეჯამება აღნიშნული კატეგორიების შესაბამისად 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

27 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა საზომი ერთეულების მიხედვით (გაგრძელება)

	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში	სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	57,013	-	-	57,013
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	1,627	-	-	1,627
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	24,609	-	-	24,609
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	33,704	-	33,704
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	155,420	-	-	155,420
სხვა აქტივები	812	-	-	812
სულ ფინანსური აქტივები	239,481	33,704	-	273,185

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების კლასების შეჯამება აღნიშნული კატეგორიების შესაბამისად 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში	სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	38,031	-	-	38,031
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	5,155	-	-	5,155
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	26,567	-	-	26,567
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	25,461	-	25,461
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	156,471	-	-	156,471
სხვა აქტივები	11,257	-	-	11,257
სულ ფინანსური აქტივები	237,481	25,461	-	262,942

28 ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ანგარიშგების პერიოდის შემდგომ განხორციელდა შემდეგი მოვლენები;

- ▶ 2021 წლის 24 თებერვალს, ბანკმა აიღო 5,000 აშშ დოლარის ოდენობის სესხი საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციისგან (IFC).

ანგარიშგების პერიოდის შემდგომ არ განხორციელებულა დამატებით მნიშვნელოვანი მოვლენები, რაც ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენის საჭიროებას შექმნიდა.